

**DET KONGELEGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT**

Ifølgje liste

Dykkar ref

Vår ref

Dato

21/1952-3

25. juni 2021

Rundskriv H-3/21 Kommuneproposisjonen 2022 og Revidert Nasjonalbudsjett 2021

Dette rundskrivet orienterer om Stortinget si handsaming av Kommuneproposisjonen 2022 (Prop. 192 S (2020–2021)), jf. Innst. 660 S (2020–2021) frå kommunal- og forvaltningskomiteen. Samstundes med Kommuneproposisjonen 2022 la regjeringa fram Revidert nasjonalbudsjett 2021; Meld. St. 2 (2020–2021) og Prop. 195 S (2020–2021) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet for 2021*, jf. Innst. 600 S (2020–2021) frå finanskomiteen.

1. Det økonomiske opplegget for kommunesektoren i 2022

Hovudtrekka i det økonomiske opplegget for kommunesektoren i 2022 er følgjande:

- Realvekst i dei frie inntektene til kommunesektoren på mellom 2,0 og 2,4 mrd. kroner.
- Kommunane får mellom 1,6 og 2,0 mrd. kroner av veksten i dei frie inntektene.
- Fylkeskommunane får 400 mill. kroner i vekst i frie inntekter i 2022.
- Realvekst i dei samla inntektene på om lag 1,7 til 2,6 mrd. kroner.
- Stortinget vedtok ei samla skjønnsramme på 1 372 mill. kroner, i tråd med framlegget i Kommuneproposisjonen 2022.

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Kommunalavdelinga

Saksbehandlar
Hina Ilyas
22 24 72 63

Vedlegg 2: Kriteriedata kommuner 2022

Kommune	Innbyggere i alt (2021)	Innbyggere 0-1 år (2021)	Innbyggere 1-5 år (2021)	Innbyggere 2-5 år (2021)	Innbyggere 6-15 år (2021)	Innbyggere 16-22 år (2021)	Innbyggere 23-66 år (2021)	Innbyggere 67-79 år (2021)	Innbyggere 80-89 år (2021)	Innbyggere 90 år og over (2021)	Antall lavinntekt, 2019. Prikket	Antall arbeidsledige 16-59 år, gj.snitt. 2019. Prikket
	kol. 1	kol. 2	kol. 3	kol. 4	kol. 5	kol. 6	kol. 7	kol. 8	kol. 9	kol. 10	kol. 11	kol. 12
1804 Bodø	52 667	1 061	502	2 156	6 242	4 480	30 894	5 703	1 781	350	1 953	386
1806 Narvik	21 576	376	176	862	2 333	1 671	12 096	2 974	1 019	245	855	192
1811 Bindal	1 402	20	11	51	151	107	695	274	81	23	39	8
1812 Sømna	1 986	25	11	65	229	180	1 070	293	99	25	92	14
1813 Brønnøy	7 801	134	71	274	986	665	4 355	1 002	314	71	376	65
1815 Vega	1 188	14	7	35	132	93	632	190	74	18	32	9
1816 Vevelstad	465	10	5	10	45	37	243	92	20	8	27	.
1818 Herøy	1 807	33	17	90	193	117	1 007	273	81	13	125	23
1820 Alstahaug	7 375	144	77	271	819	646	4 055	1 065	317	58	308	77
1822 Leirfjord	2 270	45	27	129	296	138	1 234	304	90	34	180	17
1824 Vefsn	13 254	233	118	508	1 411	1 148	7 359	1 786	658	151	369	92
1825 Grane	1 449	20	11	45	159	138	745	227	96	19	62	6
1826 Hattfjelldal	1 271	19	7	32	138	104	651	227	80	20	55	6
1827 Dønna	1 379	16	8	35	160	118	722	242	70	16	44	7
1828 Nesna	1 697	30	24	51	194	160	939	232	81	10	104	18
1832 Hemnes	4 407	75	38	183	475	351	2 338	676	235	74	142	25
1833 Rana	26 161	456	210	1 014	2 973	2 152	14 764	3 397	1 117	288	823	231
1834 Lurøy	1 877	26	11	73	209	129	1 001	307	113	19	31	15
1835 Træna	452	11	3	10	40	41	279	49	17	5	18	6
1836 Rødøy	1 184	16	9	46	143	130	589	189	59	12	34	4
1837 Meløy	6 219	104	50	238	759	530	3 334	873	302	79	254	52
1838 Gildeskål	1 891	21	7	57	199	128	999	347	112	28	96	13
1839 Beiarn	996	12	2	33	81	74	505	203	73	15	63	8
1840 Saltdal	4 625	73	40	200	514	335	2 462	775	216	50	206	35
1841 Fauske	9 621	154	81	374	973	820	5 348	1 423	437	92	342	86
1845 Sørfold	1 902	28	15	67	191	165	971	344	105	31	51	22
1848 Steigen	2 590	34	19	96	277	169	1 407	445	135	27	83	18
1851 Lødingen	1 983	25	11	44	193	136	1 024	387	130	44	105	26
1853 Evenes	1 309	22	8	26	127	114	663	275	61	21	70	14
1856 Røst	477	5	4	10	46	38	276	67	28	7	8	6
1857 Værøy	684	6	3	22	79	42	387	98	42	8	36	17
1859 Flakstad	1 240	13	7	40	109	104	668	200	85	21	40	17
1860 Vestvågøy	11 583	240	112	508	1 411	1 011	6 349	1 482	458	124	525	154
1865 Vågan	9 741	171	87	400	1 065	844	5 477	1 354	340	90	451	99
1866 Hadsel	8 156	174	85	314	899	656	4 450	1 217	370	76	337	84
1867 Bø	2 596	43	20	88	216	194	1 365	452	194	44	116	28
1868 Øksnes	4 437	78	34	151	460	381	2 498	615	203	51	199	59
1870 Sortland	10 469	195	103	461	1 259	957	5 790	1 359	358	90	394	104
1871 Andøy	4 585	65	27	160	449	351	2 443	781	273	63	206	47
1874 Moskenes	1 002	10	5	26	72	64	597	143	71	19	49	19
1875 Hamarøy	2 722	38	17	81	270	213	1 451	488	131	50	102	25
Sum	5 401 825	108 843	54 423	232 622	639 962	451 409	3 106 418	623 431	192 104	47 036	286 974	57 168

Prognose for kommunal deflator i 2021 og 2022

RNB ser ut til å undervurdere veksten i den kommunale deflatoren for 2021. Mine punktanslag per 24. juni er 3,0 prosent for 2021 og 2,9 prosent for 2022.

Foto: Pexels

Publisert: 25.06.2021

Kommunesektorens kjøp av
varer og tjenester

2021

Kommunesektorens kjøp av varer og tjenester

Produktene kommunesektoren kjøper avviker på mange måter fra det husholdningene kjøper til konsum, som danner utgangspunktet for konsumprisindeksen (KPI). KPI brukes imidlertid i mange sammenhenger som mål på «den generelle prisveksten i samfunnet», og

det er nærliggende å tro at KPI-anslaget ofte brukes som anslag på prisveksten for kommunale kjøp av varer og tjenester.

2021

Lønnskostnadene i sektoren påvirkes ikke bare av lønnsveksten, men også av endringer i arbeidsgiveravgiften og pensjonskostnadene som andel av lønn. Dette holdes tradisjonelt utenom i deflatoranslagene. Vi antar at det også vil gjelde nå og videre framover.

Etter framleggelsen av RNB er lønnsoppgjøret i kommunal sektor i hovedsak avklart, med en ramme på 2,8 prosent og med det 0,1 prosentpoeng høyere enn frontfaget. Som det går fram av tabellen anslår både NB og RNB21 KPI-veksten i år til 2,8 prosent, mens SSB ligger høyere med 3,1 prosent. Mai-observasjonen for KPI var imidlertid ganske sikkert lavere enn det SSB hadde trodd. Slik det ser ut nå har vi derfor størst tro på KPI-prognosen fra NB og RNB21.

Vi knytter prognosen for prisveksten på kommunesektorens kjøp av varer og tjenester derfor opp mot NBs og RNB21s prognose for KPI-vekst. I ett tiårsperspektiv har imidlertid veksten i deflatores pris-element i gjennomsnitt vært 0,5 prosentpoeng høyere enn veksten i KPI. Kraftig økning i materialkostnadene ved boligbygging, peker i retning av at investeringsprisene kan komme til å øke spesielt mye i år. Vi legger likevel bare til grunn den gjennomsnittlige mer-prisveksten slik at anslaget for prisveksten for kommunale kjøp blir 3,3 prosent. Med en lønnsvekst på 2,8 prosent gir det en deflatorvekst på 3,0 prosent i 2021.

2022

Usikkerheten om deflatoren i 2022 er på nåværende tidspunkt stor. Finansdepartementet har ingen publiserte anslag for pris- og lønnsvekst. SSB anslår årslønnsveksten i 2022 til 3,1 prosent, mens NBs anslag er 2,9 prosent. SSBs prisvekstanslag er også høyere enn NBs, med 1,8 prosent mot 1,1 prosent. Forskjellene i både lønns- og prisvekstanslagene kan i noen grad knyttes til kronekurs-forutsetningene. SSB legger til grunn en om lag uendret kronekurs fra i dag, mens Norges Bank legger til grunn en styrking. Valutakurser er notorisk vanskelige å prognostisere – så å forutsette om lag undret kurs synes som et godt valg. Vi legger derfor SSBs anslag til grunn for våre anslag for 2022.

Pandemien har bidratt til store sammensetningseffekter som gjør det vanskelig å anslå hvilken frontfagsramme/årslønnsvekst i kommunesektoren som er konsistent med det anslaget som gjelder hele økonomien. Mens sammensetningseffektene trakk samlet lønnsvekst opp i 2020, er det mer uklart hva effektene blir i 2021, men mest sannsynlig trekker de ned. I 2022 er det derimot ganske klart at en må anta at en del av sammensetningseffektene fra 2020 kommer i revers. Vi legger til grunn at denne effekten er på 0,2 prosentpoeng slik at den lønnsveksten i kommunal sektor som er konsistent med SSB-anslaget er 3,3 prosent.

KPI-veksten i 2022 anslås av SSB til 1,8 prosent. Vi legger til det gjennomsnittlige avviket på 0,5 prosentpoeng og legger dermed til grunn at prisveksten for kommunesektor blir 2,3 prosent. Under disse forutsetningene blir veksten i den kommunale deflatoren i 2022 2,9

prosent.

Kommunal deflator. Vekstrater i pst. og bidrag i pst.poeng

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kommunal deflator	2,6	2,4	3,1	3,2	1,0	3,0*	2,9*
Lønn/pensjon	2,4	2,4	2,6	3,7			
....Årslønn	2,5	2,5	2,9	3,5	1,7	2,8**	3,3*
...Lønnsvekstbidrag fra pensjoner	-0,1	-0,1	-0,3	0,2			
Priser kjøp av varer og tjenester	2,9	2,5	3,8	2,4		3,3*	2,3*
Lønnsandel	0,618	0,616	0,612	0,595			

Memo:

KPI/SSB	3,6	1,8	2,7	2,2	1,3	3,1	1,8
KPI/RNB21						2,8	
KPI/NB						2,8	1,1
Årslønnsvekst/SSB	1,7	2,3	2,8	3,5	3,1	3,1	3,1
Årslønnsvekst/NB						2,8	2,9

* KS-anslag

** Rammen som ble godtatt av alle utenom UNIO i KS-oppgjøret

Kilde: 2016-2019: Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunel økonomi, 2020: RNB og Memo: SSB (juni 2021)

Den kommunale deflatoren

Deflatoren for kommunesektoren skal fortelle om sektorens kostnadsutvikling, i form

av utviklingen i lønninger og prisene på varer og tjenester i kommunesektoren. Rent teknisk veies årslønnsveksten i kommunesektoren sammen med prisutviklingen på en rekke varer og tjenester kommunesektoren bruker til drift og investeringer. Deflatoren brukes blant annet til å regne ut realveksten i kommunesektorens samlede og frie inntekter med utgangspunkt i regnskapene i løpende priser.

I statsbudsjettarbeidet er formålet det motsatte: Ut fra en gitt realøkning i samlede/frie inntekter brukes anslaget på veksten i deflatoren til å regne ut hva økningen må bli i løpende priser som budsjett og regnskap gjøres opp i. Til budsjettarbeidet forutsettes det at pensjonskostnadene (og andre arbeidskraftskostnader ut over utbetalt lønn) følger årslønnsveksten. I den grad man regner med at økingen i pensjonskostnadene vil avvike fra det, har det vært vanlig at sektoren kompenseres (+/-) for det direkte. Vekten til lønnskostnadene var i 2019 59,5 prosent ifølge det tekniske beregningsutvalget for kommunesektoren (TBU-K), mens vekten på prisutviklingen for varer og tjenester da blir 40,5 prosent.

Del: ● ● ● ●

Tema: [Kommuneøkonomi](#) [Sjeføkonomens side](#)

KONTAKT

Torbjørn Eika

Sjeføkonom

Torbjorn.Eika@ks.no

+4790695408

RØDØY	Inngang!A1	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
RØDØY	1836							
<i>faste 2021 priser for årene 2022 - 2025</i>						PROGNOSE		
1000 kr		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)		29 824	30 665	30 777	30 110	31 104	31 100	31 095
Utgiftsutjevning		32 380	32 829	34 835	32 752	32 960	32 958	32 956
Overgangsordning - INGAR		4 017	3 423	1 049	2 943	2 219	1 729	1 214
Saker særskilt ford (inkl. helsestajon skolehelse og aravg)		200	226	821	716	583	576	567
Overgangsordning - kommuner som skal slås sammen		-	-	-	-	-	-	-
Korreksjon forsøksordninger barnevern og omsorgstjenester		-	-	-	-	-	-	-
Inndelingstilskudd/trekk Nannestad/Ullensaker		-	-	-	-	-	-	-
Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd		2 167	2 196	2 243	2 257	2 244	2 213	2 213
Storbytilskudd		-	-	-	-	-	-	-
Småkommunetillegg		5 543	5 698	5 875	6 034	6 034	6 034	6 034
Sør-Norge tilskudd (kommuner med over 3 200 innb)		-	-	-	-	-	-	-
Regionsentertilskudd		-	-	-	-	-	-	-
Veksttilskudd		-	-	-	-	-	-	-
Ordinært skjønn		1 000	400	-	-	-	-	-
Skjønn fra KR D - komp. bortfall veksttilskudd kommunesammenslåing		-	-	-	-	-	-	-
Ekstra skjønn KMD inkl. ufrivillig alene kommuner, infrastruktur, retaksering prod.utsyr mv, bortfall eiendomsskatt produksjonsutstyr		183	148	-	-	-	-	-
Koronapandemi - bevilgninger gjennom inntektssystemet (skjønn statsforvalteren, linje 42, kommer i tillegg)		-	-	1 917	2 000	-	-	-
Stortinget saldering budsjett 2018 - 2021		10	-76	-	78	-	-	-
RNB 2021 - endringer i rammetilskudd (utenom koronapandemi)		-	-	-	65	-	-	-
RNB 2018, 2019 og 2020, samt nsaldering 2018 og 2020 (utenom koronapandemi)		30	15	368	-	-	-	-
Sum rammetilsk uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalter		75 353	75 523	77 885	76 955	75 144	74 611	74 080
Netto inntektsutjevning		8 011	6 885	4 573	6 969	6 826	6 826	6 826
Sum rammetilskudd for ekstra skjønn fra statsforvalteren		83 364	82 408	82 458	83 924	81 970	81 437	80 906
Rammetilskudd - endring i %			-1,1	0,1	1,8	-2,3	-0,7	-0,7
Skatt på formue og inntekt		28 017	30 314	31 493	31 676	31 022	31 022	31 022
Skatteinntekter - endring i %			8,20	3,89	0,58	-2,06	-	-
Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)		-	-	-	-	-	-	-
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren		111 381	112 722	113 951	115 600	113 000	112 500	111 900
						(avrundet totalsum ut fra at skatt kun er et anslag)		
Sum - endring i %			1,2	1,1	1,4	-2,2	-0,4	-0,5
Endring ekskl. covid-19 bevilgning				-0,6	3,2			
<u>EKSTRA SKJØNN TILDELT AV STATSFORVALTEREN (kommer i tillegg til linje 37)</u>								
<i>Covid 19 pandemi</i>				291	393			
<i>Flomforebygging</i>				-	-			
<i>Ufordelt skjønn fra Grønt hefte - fordeles i løpet av året</i>		365	-	-	-			
<i>Sum skatt og netto inntektsutjevning</i>		36 028	37 199	36 066	38 645	37 848	37 848	37 848
<i>Sum - endring i %</i>			3,3	-3,0	7,2	-2,1	-	-
<i>Rammetilsk kr pr innb. (inkl. inntektsutjevning)</i>		66 320	66 405	67 203	69 016	67 410	66 971	66 535
<i>Skatteinntekter kr pr innb.</i>		22 289	24 427	25 667	26 049	25 512	25 512	25 512
<i>Kostnadsindeks (utgiftsutjevningen)</i>		1,5030	1,4943	1,5051	1,4650	1,4629	1,4629	1,4629

MODELL FOR ANSLAG DEMOGRAFIKOSTNADER

Kommune

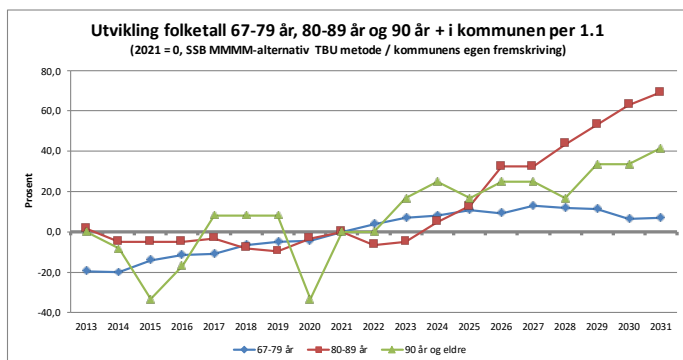
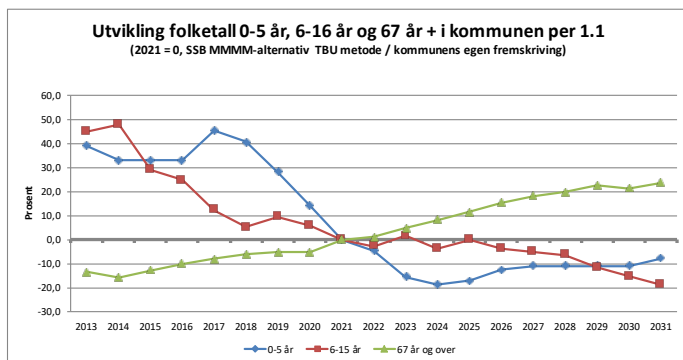
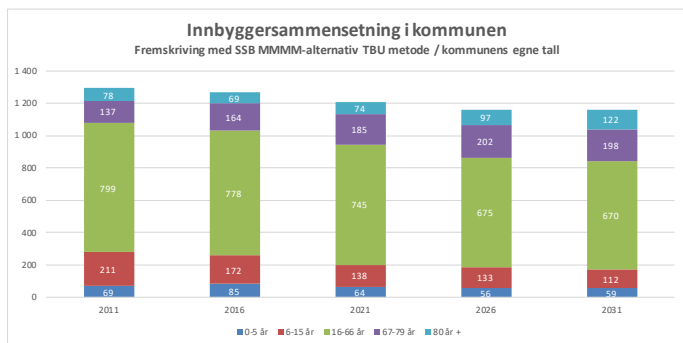
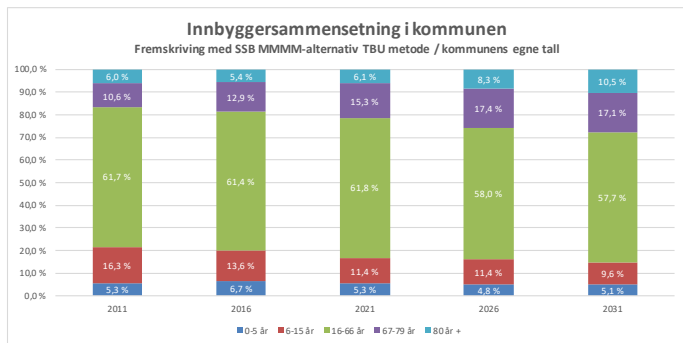
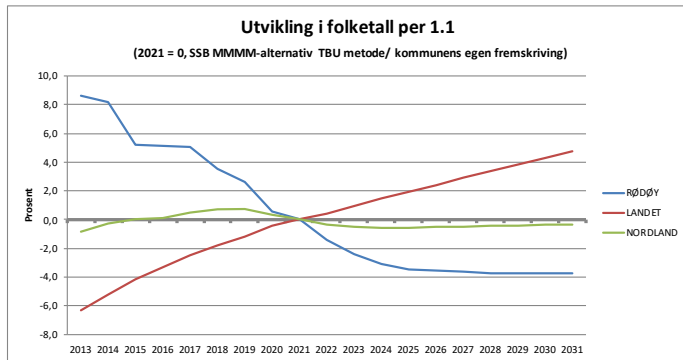
1836 RØDØY

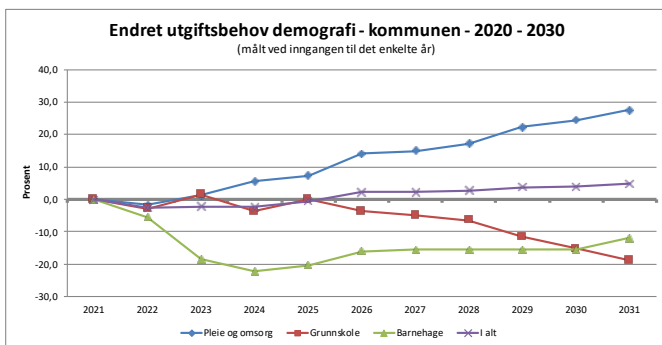
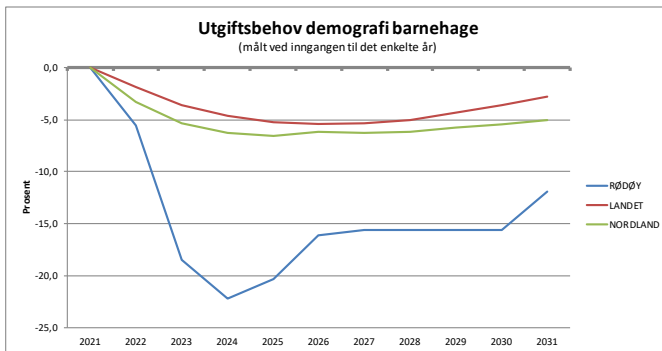
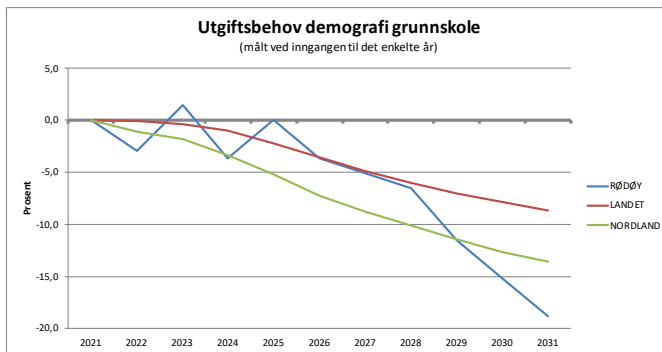
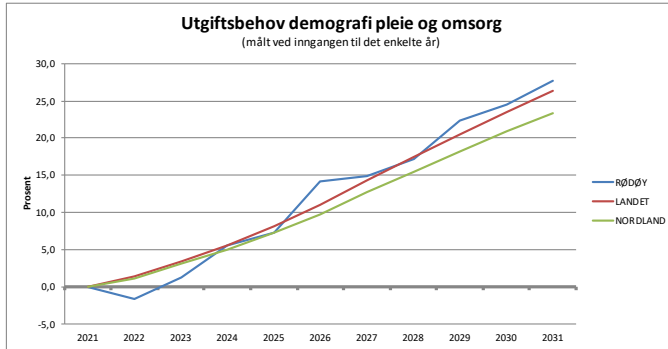
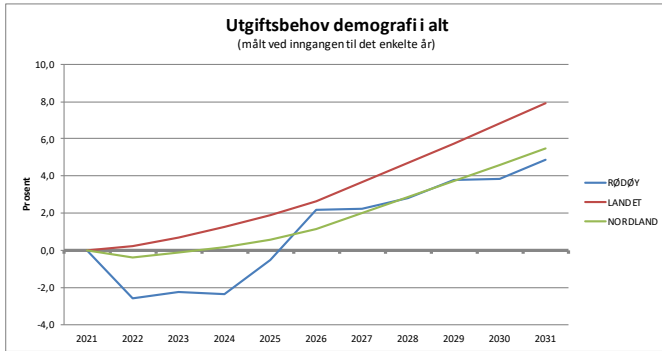
Befolkningsfremskriving per 1.1 - standard er SSB - MMMM alternativet

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
0-1 år	14	14	14	14	14	15	16	16	16	16	16
2-5 år	50	47	40	38	39	41	41	41	41	41	43
6-15 år	138	134	140	133	138	133	131	129	122	117	112
16-18 år	57	55	45	41	35	38	34	40	44	45	47
19-20 år	45	33	27	37	31	19	25	22	20	25	22
21-22 år	36	38	36	30	27	33	29	22	26	23	22
23-29 år	89	86	87	92	95	93	91	97	92	86	85
30-34 år	56	62	61	59	58	55	53	51	53	57	57
35-49 år	178	164	160	155	153	160	164	172	175	178	180
50-66 år	284	294	296	290	285	277	272	261	255	259	257
67-79 år	185	192	198	200	205	202	209	207	206	197	198
80-80 år	62	58	59	65	70	82	82	89	95	101	105
90 år og eldre	12	12	14	15	14	15	15	14	16	16	17
Sum innbyggere	1 206	1 189	1 177	1 169	1 164	1 163	1 162	1 161	1 161	1 161	1 161

Endring

	Basis 1.1.2021	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
0-1 år	14	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
2-5 år	50	-3	-7	-2	1	2	0	0	0	0	2
6-15 år	138	-4	6	-7	5	-5	-2	-2	-7	-5	-5
16-18 år	57	-2	-10	-4	-6	3	-4	6	4	1	2
19-20 år	45	-12	-6	10	-6	-12	6	-3	-2	5	-3
21-22 år	36	2	-2	-6	-3	6	-4	-7	4	-3	-1
23-29 år	89	-3	1	5	3	-2	-2	6	-5	-6	-1
30-34 år	56	6	-1	-2	-1	-3	-2	-2	2	4	0
35-49 år	178	-14	-4	-5	-2	7	4	8	3	3	2
50-66 år	284	10	2	-6	-5	-8	-5	-11	-6	4	-2
67-79 år	185	7	6	2	5	-3	7	-2	-1	-9	1
80-80 år	62	-4	1	6	5	12	0	7	6	6	4
90 år og eldre	12	0	2	1	-1	1	0	-1	2	0	1
Sum	1 206	-17	-12	-8	-5	-1	-1	-1	0	0	0

1836 RØDØY

Anslag årlig endring i kommunens utgiftsbehov (i 1000 kroner) per tjenestoområde som følge av befolkningsendringer

(2021 kroner og endring fra 1.1.2021)

Endring							SUM
utgiftsbehov per 1.1	Pleie- og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommunehelse	Barnevern	RØDØY
2022	-599	-597	-640	-62	-77	-148	-2 122
2023	1 075	895	-1 493	-87	-25	-101	265
2024	1 550	-1 044	-427	-76	21	-117	-93
2025	653	746	213	-104	21	8	1 537
2026	2 487	-746	488	-48	63	-38	2 206
2027	293	-298	62	-27	31	-22	39
2028	825	-298	0	-28	14	-44	469
2029	1 892	-1 044	0	0	51	-62	836
2030	762	-746	0	76	-13	-50	29
2031	1 191	-746	427	-13	31	-47	843
Sum 2022-2031	10 129	-3 878	-1 370	-369	117	-621	4 009

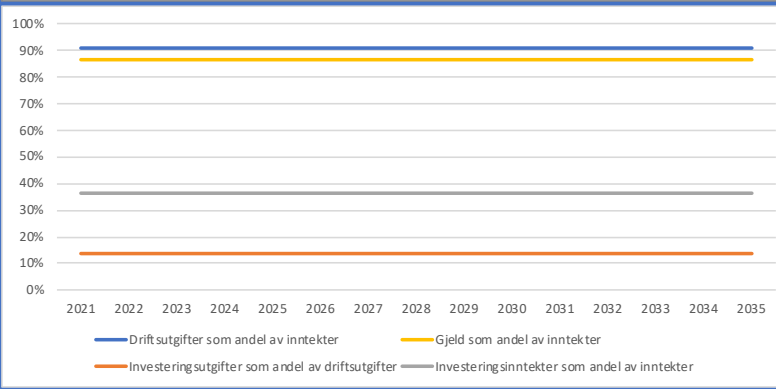
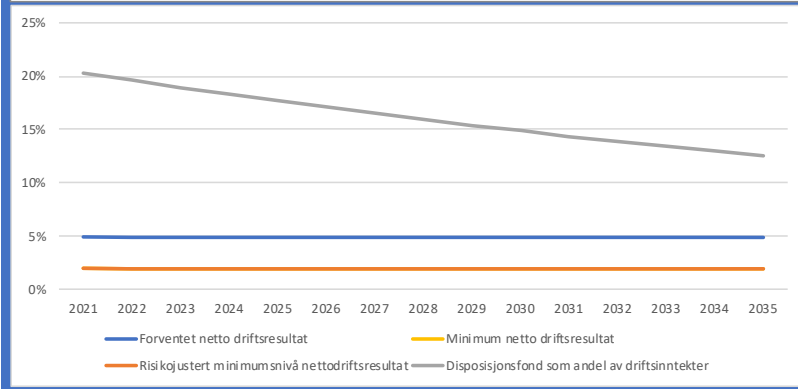
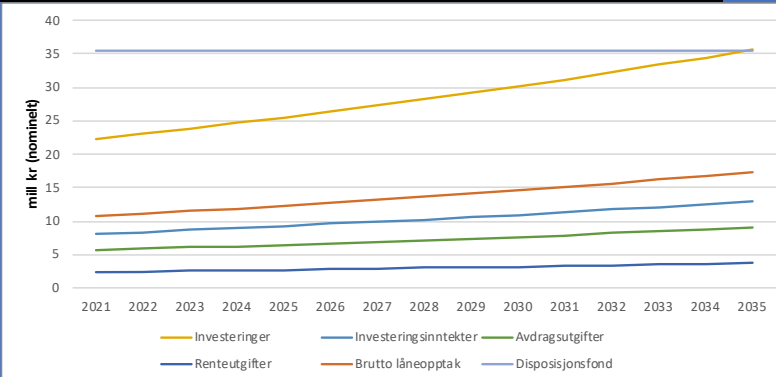
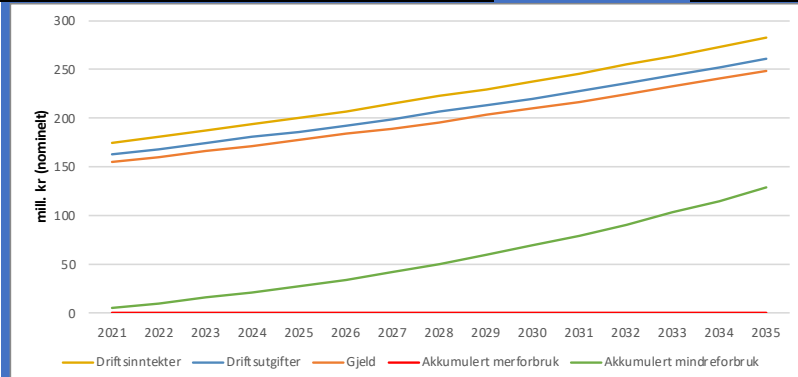
Sum sosial,
helse, barnev

-287
-212
-172
-75
-23
-18
-58
-11
13
-29

RØDØY

Justerbare forutsetninger

	Skjønnsmessig justering	Historiske gjennomsnitt	Referanse for utfylling av skjønnsmessig justering		
			Kostra 2019	Basert på økonomiplan	Landsgjennomsnitt
Driftsutgifter som andel av driftsinntekter og renteinntekter		90,8 %	92,6 %		92,4 %
Investeringer som andel av driftsutgifter		13,6 %	10,0 %		13,8 %
Investeringsinntekter som andel av investeringsutgifter		36,3 %	17,9 %		28,3 %
Avdrag som andel av gjeld		3,7 %	3,9 %		4,1 %
Forventet avkastning på finansformue		4,5 %	1,6 %		3,1 %
Forventet rente på gjeld		1,56 %	2,1 %		
Forventet langsiktig realvekst i driftsinntekter		1,0 %		Langsiktig forventning	
Forventet langsiktig kommunal deflator		2,5 %		Langsiktig forventning	
Langsiktig ønsket gjeld som andel av drifts- og renteinntekter		86,4 %	86,4 %		89,8 %
Andel av gjeld med rente bundet fire år eller lengre		0,0 %			

Resultater

Forventet netto driftsresultat ved stabil tjenesteproduksjon	4,9 %
Langsiktig minimumsnivå for netto driftsresultat	2,0 %
Minimumsnivå for disposisjonsfond for å håndtere risiko	4,2 %
Kortsiktig minimumsnivå for netto driftsresultat for å bygge opp disposisjonsfond	2,0 %
Årlig endring i gjeld andel av inntekter	0,0 %
Differanse forventet NDR og risikojustert minimumsnivå for NDR	2,9 %

For å se anbefalinger for din kommune, skriv inn kommunenummer i Introduksjonsfanen.

Celler som er grønne kan fylles ut av den enkelte kommune.

Viktig informasjon om resultater og justerbare forutsetninger:

Dette arket viser anbefalte minimumsnivåer på netto driftsresultat, risikojustert netto driftsresultat og disposisjonsfond, samt forventet netto driftsresultat ved stabil tjenesteproduksjon. Disse bygger på en rekke forutsetninger (se arket Forutsetninger), blant annet at forholdet mellom inntekter og utgifter vil være likt som det har vært de siste fem årene. Forutsetningene er blant annet satt for at kommunen skal opprettholde en stabil tjenesteproduksjon på lang sikt.

Under justerbare forutsetninger kan disse forutsetningene endres dersom du vet at kommunen vil f.eks. måtte investere mer eller mindre relativt til driftsutgiftene enn kommunen har gjort de siste 15 årene i gjennomsnitt. Dette gjøres ved å skrive inn et nytt prosenttall i den aktuelle raden mellom C8 og C14. Resultatene oppdateres automatisk. Ved å fylle inn regnskapstall i henhold til økonomiplaner og budsjetter i fanen "Inputdata" vil du få se hvordan modellvariablene i henhold til disse planene vil se ut. Disse kan veilede deg i å gjøre skjønnsmessige justeringer.

Andre bakgrunnsdata for siste år med tilgjengelige regnskaper i KOSTRA finnes også i fanen "Inputdata".

Om investeringer som andel av driftskostnader

Investeringer i en kommune vil variere mye fra år til år. Siden modellens anbefalinger er langsiktige, bør investeringer som andel av driftsutgifter ikke justeres for midlertidige svingninger i investeringer, men kun dersom det planlegges å investere i en gjennomsnittlig høyere eller lavere takt enn de siste 15 årene. Dersom investeringer midlertidig vil være lavere forventes det at differansen settes av i investeringsfond og dersom de midlertidig er høyere forventes det at eksisterende investeringsfond benyttes. Dette for å kunne opprettholde en gjennomsnittlig fast investeringstakt.

Om maksimalt tillatt gjeld som andel av drifts- og renteinntekter

Som default tar modellen utgangspunkt i kommunene ikke kan øke gjelda si som andel av inntektene. Så lenge dette er oppfylt vil kommunene i modellen gjeldsfinansiere investeringene så langt det er mulig og nødvendig. De kan selv justere hvilket gjeldsnivå du ønsker at din kommune skal styre mot på lang sikt ved å endre denne i justerbare forutsetninger celle C16.

Resultater

Alle figurer viser utvikling i henhold til modellen dersom risikojustert minimumsnivå for netto driftsresultat følges og at netto driftsresultat kun benyttes til å finansiere investeringer og bygge opp disposisjonsfond.

Forventet netto driftsresultat ved stabil tjenesteproduksjon

Dette angir hvor stort netto driftsresultat kommunen kan forvente å oppnå dersom den inntekter og kostnader utvikler seg i tråd med forutsetningene gitt av enten de historiske gjennomsnittene i celle D8 til D14 eller etter dine skjønnsmessige justeringer dersom du ha gjort slike. Tallet vises som andel av driftsinntekter.

Langsiktig minimumsnivå for netto driftsresultat

Dette angir det nettodriftsresultatet som er tilstrekkelig til å finansiere kommunens investeringer uten at kommunens gjeld som andel av inntektene øker. Dersom investeringene kan finansieres fullt ut av investeringsinntekter og låneopptak uten at gjelda som andel av kommunens inntekter øker vil dette minimumsnivået være lik null. Dette vil tilsi at kommunen vil ha en gjeldsbelastning som øker i takt med inntektsveksten og må anses som et absolutt minimum for hva som er bærekraftig på lang sikt. Modellen anbefaler ikke at man bør styre mot minimumsnivået, kun at kommunen ikke bør styre mot et netto driftsresultat som er lavere enn dette. Tallet vises som andel av driftsinntekter.

Minimumsnivå for disposisjonsfond for å håndtere rimelig risiko

Minimumsnivået for disposisjonsfond er basert på den enkelte kommunes risikoprofil. Dersom kommunen har et mindre disposisjonsfond enn det anbefalte nivået bør dette bygges opp gjennom en periode med noe høyere netto driftsresultater og avsetninger til disposisjonsfondet. Dersom deler av disposisjonsfondet er øremerket til andre formål bør modellens anbefalte minimumsnivå komme i tillegg til dette. Dersom kommunen opplever uforutsette inntektsbortfall eller kostnadsøkninger vil et slikt disposisjonsfond i alt bortsett fra de mest ekstreme tilfellene være tilstrekkelig til å dekke opp for det. Dersom deler av disposisjonsfondet benyttes i et år med slike uforutsette inntektsvikt eller kostnadsøkning, anbefales det at disposisjonsfondet bygges opp igjen når kommunen er tilbake til en normal situasjon igjen. Tallet vises som andel av driftsinntekter. Ettersom inntektene til kommunen vokser vil minimumsnivået for disposisjonsfond målt i kroner øke hvert år.

Kortsiktig minimumsnivå for netto driftsresultat for å bygge opp disposisjonsfond

Dersom din kommune har et lavere disposisjonsfond enn det anbefalte minimumsnivået bør dette bygges opp gjennom økte netto driftsresultater. I modellen har vi satt fire år som periode for å bygge opp disposisjonsfondet i slike tilfeller. Det kortsiktige minimumsnivå for netto driftsresultat består av de langsiktige minimumsnivået pluss en fjerdedel av differansen mellom faktisk disposisjonsfond og anbefalt disposisjonsfond. Dersom kommunen har et disposisjonsfond som er tilstrekkelig stort til å håndtere rimelig risiko vil det kortsiktige minimumsnivået sammenfalle med det langsiktige minimumsnivået.

Ved lavere forventet nettodriftsresultat enn beregnet risikojustert minimumsnivå for netto driftsresultat

I slike tilfeller vil tallet i cell I14 være negativt og rødt. Kommunen vil da ikke oppnå det anbefalte minimumsnivået på nettodriftsresultat og samtidig opprettholde veksten i driftsutgifter og investeringstakten, gitt modellens forutsetninger. Kommunen vil da måtte redusere veksten i driftsutgifter og/eller investeringstakten for å være på for å være på en langsiktig bærekraftig bane. Modellen gir ingen anbefalinger om hva det bør kuttes i, kun at det ikke vil være bærekraftig å fortsette med tilsvarende utgifts- og gjeldsvekst relativt til inntektsveksten som kommunen har hatt historisk eller det er lagt opp til i dine skjønnsmessige justeringer. I første figur fra venstre vises i rødt det akkumulerte merforbruket som ville blitt opparbeidet ved å kjøre med det beregnede minimumsnivået for netto driftsresultat og ikke justere kommunens utgiftsvekst. Dersom kommunen forventede netto

Veiledning/forklaring

Modell for synliggjøring av kommunens prioritering av ressursbruk – hensyntatt kommunens utgiftsbehov og frie disponible inntekter

Gjennom KOSTRA har kommunene data til både å kunne se utviklingen i egen kommune over tid og sammenligne seg med andre kommuner. KOSTRA er bygget opp slik at tallmaterialet direkte kan benyttes til sammenligninger av:

- **Produktivitet** (ressursbruk sammenholdt med tjenesteproduksjon)
- **Prioritering** (ressursbruk sammenholdt med brukergrupper)
- **Dekningsgrader** (Tjenesteproduksjon sammenholdt med brukergrupper)

Kommunene er i tillegg delt inn i 16 ulike grupper ut fra kommunenes inntektsnivå, utgiftsbehov og folkemengde. Kommunene har dermed muligheten til å sammenligne egne resultater med en gruppe av kommuner som har likhetstrekk med egen kommune.

Når en kommune skal vurdere utviklingen over tid for egen kommune og sammenligne seg med andre kommuner er det viktig å ta hensyn til at:

- Kommuner har forskjellig inntektsgrunnlag, hvilket betyr at de ikke kan bruke like mye ressurser (penger) til de kommunale tjenestene. Kommunene med de høyeste inntektene kan gjennomgående ha bedre tjenestetilbud enn kommunene med de laveste inntektene.
- Kommunene er forskjellige med hensyn til befolknings sammensetning, andre sosiodemografiske forhold og bosettingsmønster som påvirker kommunenes forventede ressursbruk eller utgiftsbehov. En kommune med mange barn/unge i grunnskolealder må nødvendigvis forventes å bruke mer penger på grunnskole enn en kommune med få innbyggere i denne aldersgruppen.

For at kommuner også skal kunne foreta sammenligninger der også ulikheter i *utgiftsbehov* og *inntekter* blir ivare tatt på en mer eksplisitt måte enn i KOSTRA har KS oppdatert regnearkmodellen som kan brukes til dette. Hovedmodellen er laget med utgangspunkt i konserntallene¹ i KOSTRA for regnskapsårene 2018, 2019 og 2020. Gjennom modellen beregnes nivået på kommunens frie disponible inntekter og hvordan kommunen har prioritert å bruke disse, når det tas hensyn til kommunens utgiftsbehov for alle årene.

---

¹ Konserntall omfatter Kommunen, kommunale foretak og kommunens andel i Interkommunale selskap

I modellen for 2018 – 2020 beregnes kommunens utgiftsbehov med utgangspunkt i delkostnadsnøkler fra inntektssystemet (utgiftsutjevningen), men med bruk av kriteriedata fra det aktuelle regnskapsår. Dette betyr at for regnskapsåret 2020 er det kriteriedata fra inntektssystemet for 2021 som benyttes.

For **nye sammenslåtte kommuner** er det ikke foretatt noen sammenslåing av historiske regnskapstall fra de tidligere kommunene for årene 2018 og 2019. For disse kommunene vil det dermed kun være 2020 tallene som vises i modellen. Historiske tall (2018 og 2019) for hver av de tidligere kommunene kan man imidlertid få frem ved å legge inn disse kommunenes kommunenummer i Inngangarket.

I tillegg til hovedmodellen er det laget tilleggsmodeller for hvert av regnskapsårene 2018, 2019 og 2020, der kommunen kan sammenligne seg med inntil 3 andre kommuner.

Nærmere om modellen

Modellen består av 7 diagrammer, der alle tallstørrelser presenteres i kroner per innbygger og er sammenlignet med landsgjennomsnittet:

- Diagram 1 – Kommunens egne rapporterte data til Kostra
- Diagram 2 – Kommunens delkostnadsnøkler og hovedkostnadsnøkkel i inntektssystemet
- Diagram 3 og 4 – Er en sammenkobling av informasjon fra diagram 1 og 2. Viser kommunens frie inntekter korrigert for utgiftsbehov og hvordan kommunen har prioritert bruken av disse
- Diagram 5 – 7 – Viser kommunen prioritering av ressursbruk når det også tas hensyn til inntektsnivå i tillegg til utgiftsbehovet.

På denne måte kan kommunen få en synliggjøring av og et drøftingsgrunnlag for hvordan kommunen prioriterer sin ressursbruk.

Modellen må imidlertid ikke brukes som en fasit for hvordan kommunen skal prioritere sine ressurser til de ulike tjenestene. Slik fasit finnes ikke!

Det er kommunestyrene som prioriterer ressursene ut fra sin lokale kunnskap og sine lokale behov. Modellen inneholder heller ikke informasjon om tjenestekvalitet. Den enkelte kommune bør derfor ved bruk av modellen vurdere å supplere illustrasjonene av ressursbruk med egen informasjon om tjenestekvalitet.

Det antas at modellen kan være et hjelpemiddel i analyse og budsjettarbeid.

Videre antas det at tilleggsmodellen kan være nyttig for å synliggjøre likheter/ulikheter i ressursbruk og prioriteringer mellom kommuner.

Modellens begrensninger

Data for den enkelte kommune er hentet fra KOSTRA (konserntall). Dette betyr at dersom det er unøyaktigheter i KOSTRA-rapporteringen vil dette gi utslag i de illustrasjonene som presenteres i modellene KS har laget.

I tillegg vil denne type modeller alltid ha en iboende usikkerhet knyttet til beregningsmetoder, tallgrunnlag etc. Dette vil særlig gjøre seg utslag for de små kommunene, hvor små avvik kan gi store utslag per innbygger. Små kommuner må derfor bruke modellen med større forsiktighet enn for mellomstore og store kommuner.

Uansett kommunestørrelse antas det at modellen også kan brukes i arbeidet med å forbedre regnskapsføring og innrapportering av data til KOSTRA.

Valg, forutsetninger og definisjoner som er lagt til grunn i modellen

Korrigerte frie disponible inntekter:

Det tas utgangspunkt i sum generelle driftsinntekter i bevilgningsoversikt drift. Disse inntektene korrigeres for:

- ulikheter i utgiftsbehov,
- arbeidsgiveravgift og pensjon,
- elever i statlige/private skoler, vertskommunetilskudd PU og statlige forsøksordninger som gjelder enkeltkommuner

Etter disse korreksjonene får man en inntekt som KS har definert som *korrigerte frie disponible inntekter*. Denne inntekten tilsvarer også det kommunen har anvendt til netto driftsutgifter for tjenestene (korrigert for utgiftsbehov, pensjon, arbeidsgiveravgift m.m), netto renteutgifter og avdrag og netto driftsresultat.

Forskjeller i korrigerte frie disponible inntekter skal dermed gjenspeile at de ulike kommunene har forskjellige muligheter til å yte det samme tjenestetilbudet.

Utgiftsbehov:

Ulik befolknings sammensetning, sosiodemografiske forhold og bosettingsmønster gjør at kommuner har ulikt utgiftsbehov med hensyn på å gi et likeverdig tjenestetilbud.

Kommunene kompenseres/trekkes for slike kostnadsforskjeller for dette gjennom inntektssystemets kostnadsnøkler. Disse kostnadsnøklerne er også brukt i modellen KS har utviklet for å ivareta forskjeller i utgiftsbehov i kommunene. I beregningen av utgiftsbehovet benyttes kriteriedata som er mest mulig representative for aktuelle regnskapsår. Det betyr at for eksempel at regnskapsåret 2020 er kriteriedata fra inntektssystemet 2021 benyttet for å beregne utgiftsbehovet, da disse kriteriedataene i det vesentlige er basert på observasjoner fra 2020.

I modellen benyttes inntektssystemets delkostnadsnøkler som grunnlag for å beregne kommunens utgiftsbehov på enkelte tjenesteområdene, men med den tilpasning at delkostnadsnøklerne er reberegnet slik at alle kommuner har fullt basistilskudd. Med andre ord korrigeres for faktiske smådriftsulemper, uavhengig av om de er «frivillige» eller ikke.

I beregning av utgiftsbehovet for grunnskole korrigeres det i tillegg for elever i private og statlige skoler. I beregning av utgiftsbehovet innen pleie- og omsorg er tatt hensyn til eventuelle vertskommunetilskudd innen PU, samt forsøksordningen for statlig finansiering av omsorgstjenester og statlig forsøksordning i barnevernet.

Arbeidsgiveravgift og pensjonsutgifter:

I modellen er ressursbruken på tjenesteområdene korrigert for forskjeller i pensjonsutgifter og arbeidsgiveravgift. Dette har sammenheng med at:

- **arbeidsgiveravgiften** er et distriktspolitisk virkemiddel som varierer ut fra hvor kommunen befinner seg i landet, og påvirker kommunenes ressursbruk til de ulike tjenestene.
- **pensjonsutgiftene** omfatter pensjonsopptjening for både nåværende og tidligere arbeidstakere i kommunen. Pensjonsutgifter kan dermed ikke knyttes direkte til dagens aktivitetsnivå i kommunens ulike tjenesteområder.

Forskjeller i arbeidsgiveravgift og pensjonsutgifter tas i stedet hensyn til ved beregning av kommunenes frie disponible inntekter.

Bruerveiledning til selve modellen – de enkelte arkfanene

Diagram - 'Inngang' – Her skal den enkelte kommune angi sitt kommunenummer i 2020².

DISPONIBEL INNTEKT OG KOMMUNENS PRIORITERINGER

Kommune **5454 EKSEMPELKOMMUNE**

I modellene som er tilrettelagt for sammenligning med andre kommuner må eventuelt kommunenummer til de kommuner (inntil 3) man ønsker å sammenligne seg med legges inn.

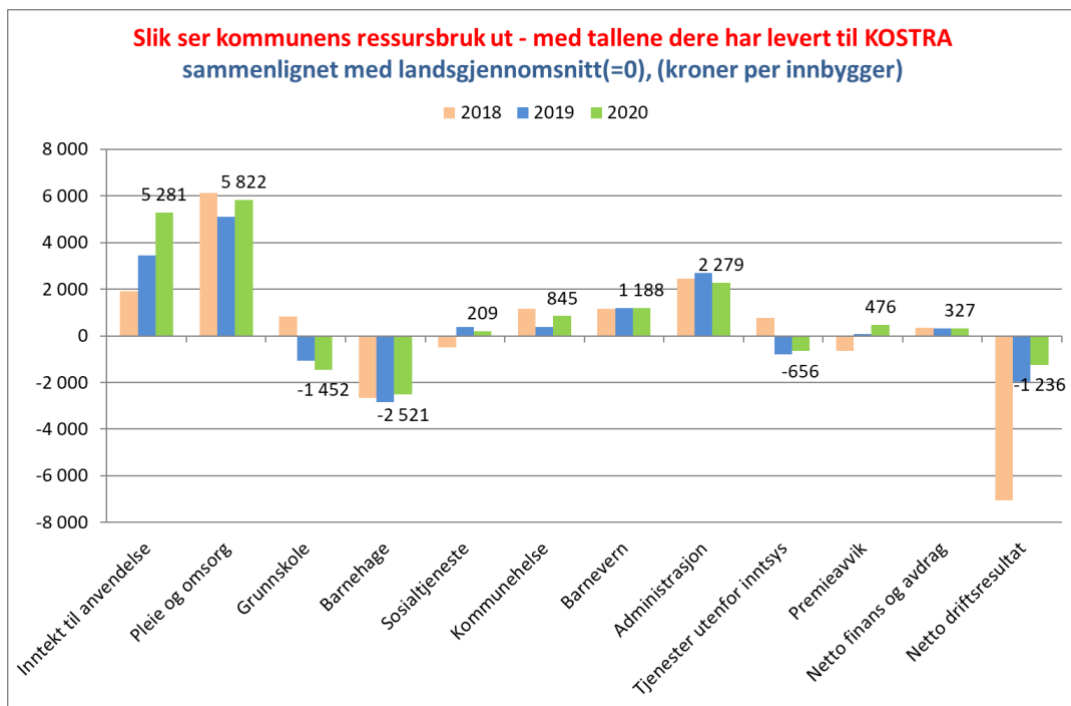
Det anbefales at kommunene ser på egne tall for utviklingen fra 2018 til 2020 for egen kommune³, før en benytter modellene hvor man kan sammenligne seg med andre.

Diagram - '1. Kostratall' – I dette diagrammet fremstilles kommunens ressursbruk hentet direkte fra KOSTRA (konserntall), og da som avvik fra landsgjennomsnittet (=0) per innbygger.

---

² For nye sammenslåtte kommuner vises kun 2020 tall i hovedmodellen, da det ikke er foretatt noen sammenslåing av historiske regnskapstall fra de tidligere kommunene for årene 2018 og 2019. Historiske tall (2018 og 2019) for hver av de tidligere kommunene kan man imidlertid få frem ved å legge inn disse kommunenes kommunenummer i Inngangsarket.

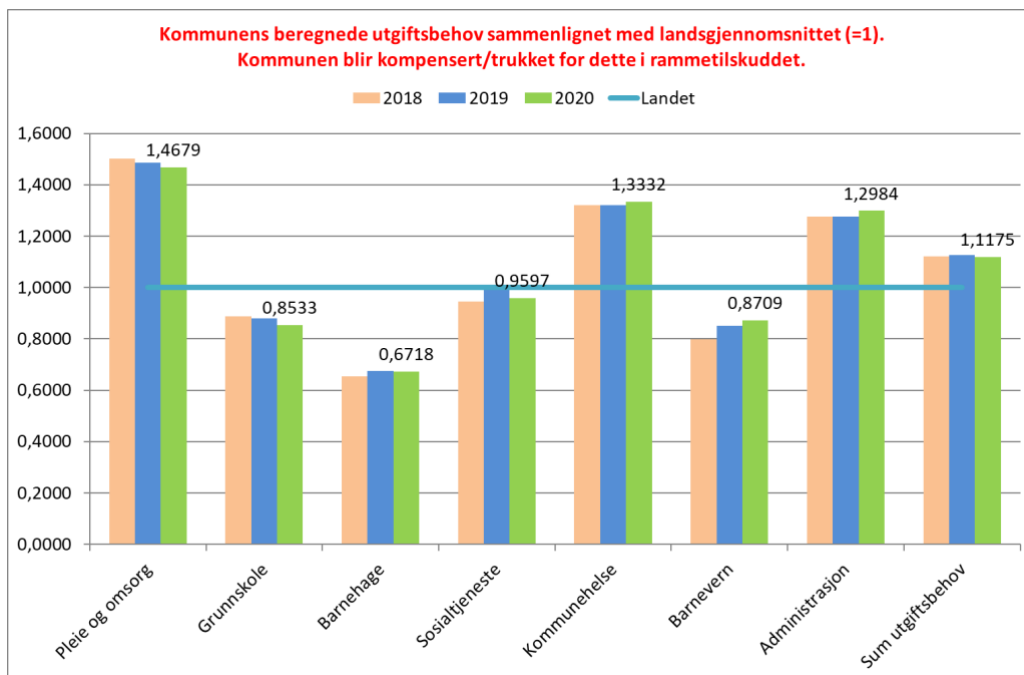
³ Se fotnote 2.

Første søyle 'Inntekt til anvendelse' er summen av øvrige søyler, og viser om kommunen samlet sett har mer eller mindre inntekter (korrigerede frie inntekter) per innbygger som de kan bruke.

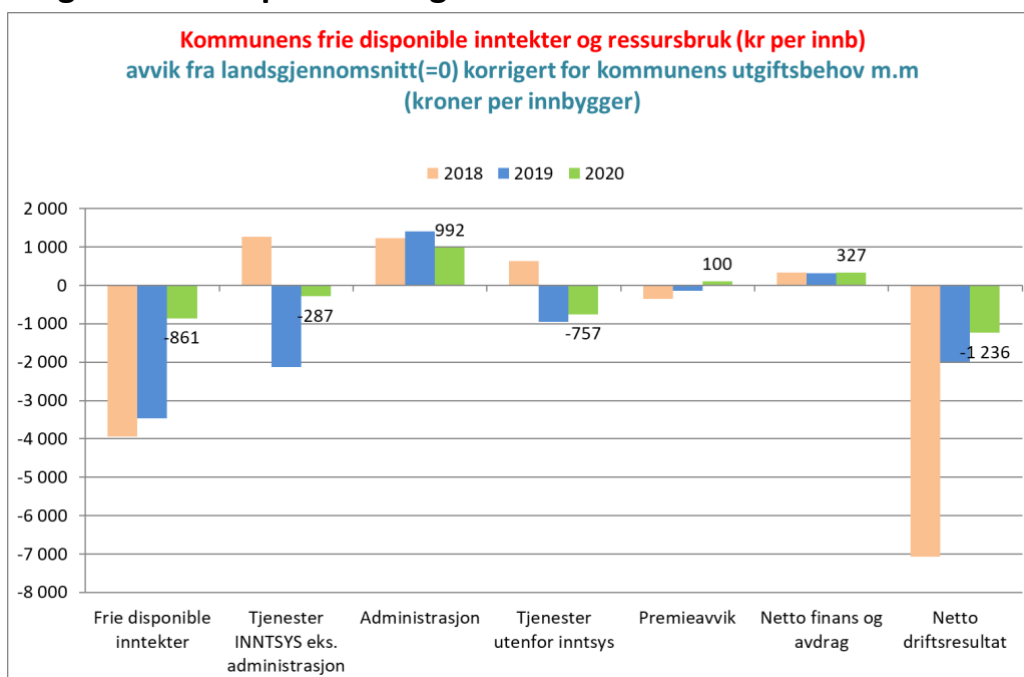
Diagram - '2. Inntektssystemet kostnadsnøkler' – Viser kommunens beregnede utgiftsbehov etter delkostnadsnøklerne i inntektssystemet, og samlet utgiftsbehov som er en sammenvekting av de ulike delkostnadsnøklerne. Beregningen av indeks både i delkostnadsnøklerne og for samlet utgiftsbehov i modellen tar utgangspunkt i fullt basistilskudd til alle kommuner som kompensasjon for smådriftsulemper. Med andre ord skiller det ikke mellom frivillige og ufrivillige smådriftsulemper slik det gjøres i inntektssystemet for kommunene. Indeksen for samlet utgiftsbehov avviker derfor noe fra samlet indeks i utgiftsutjevningen i Grønt Hefte.

I delkostnadsnøklerne benyttes kriteriedata med observasjoner fra det aktuelle regnskapsår. Dette betyr for eksempel at for regnskapsåret 2020 er det i praksis kriteriedata hentet fra inntektssystemet for 2021 som benyttes.

TO DIAGRAMMER SOM VISER KOMMUNENS KORRIGERTE FRIE DISPONIBLE INNTEKT OG HVORDAN DENNE ER PRIORITERT BRUKT NÅR DET TAS HENSYN TIL KOMMUNENS UTGIFTSBEHOV

Diagram - '3. Disp inntekt og ressursbruk'

Diagrammet illustrerer:

- kommunens korrigerede frie disponible inntekt per innbygger sammenlignet med landsgjennomsnittet (=0) når det er korrigeret for

kommunens utgiftsbehov, arbeidsgiveravgift og pensjonsutgifter.

Forskjeller i korrigerede frie disponible inntekter skal dermed gjenspeile at kommunene har forskjellig inntektsgrunnlag, og dermed ikke kan bruke like mye ressurser (penger) til de kommunale tjenestene.

Frie disponible inntekter > 0 innebærer at kommunens frie disponible inntekter per innbygger er høyere enn landsgjennomsnittet når det tas hensyn til utgiftsbehovet, dvs. kommunen kan bruke mer ressurser til disposisjon til sine tjenester.

Og motsatt dersom **korrigerede frie disponible inntekter er <0** kan kommunen samlet bruke mindre ressurser enn landsgjennomsnittet.

- b) Hvordan kommunen har anvendt sine korrigerede frie disponible inntekter sammenlignet med landsgjennomsnittet, fordelt på følgende områder:
- tjenestesektorene som inngår i inntektssystemet,
  - administrasjon,
  - øvrige tjenesteområder,
  - premieavvik,
  - netto finans og avdrag,
  - netto driftsresultat

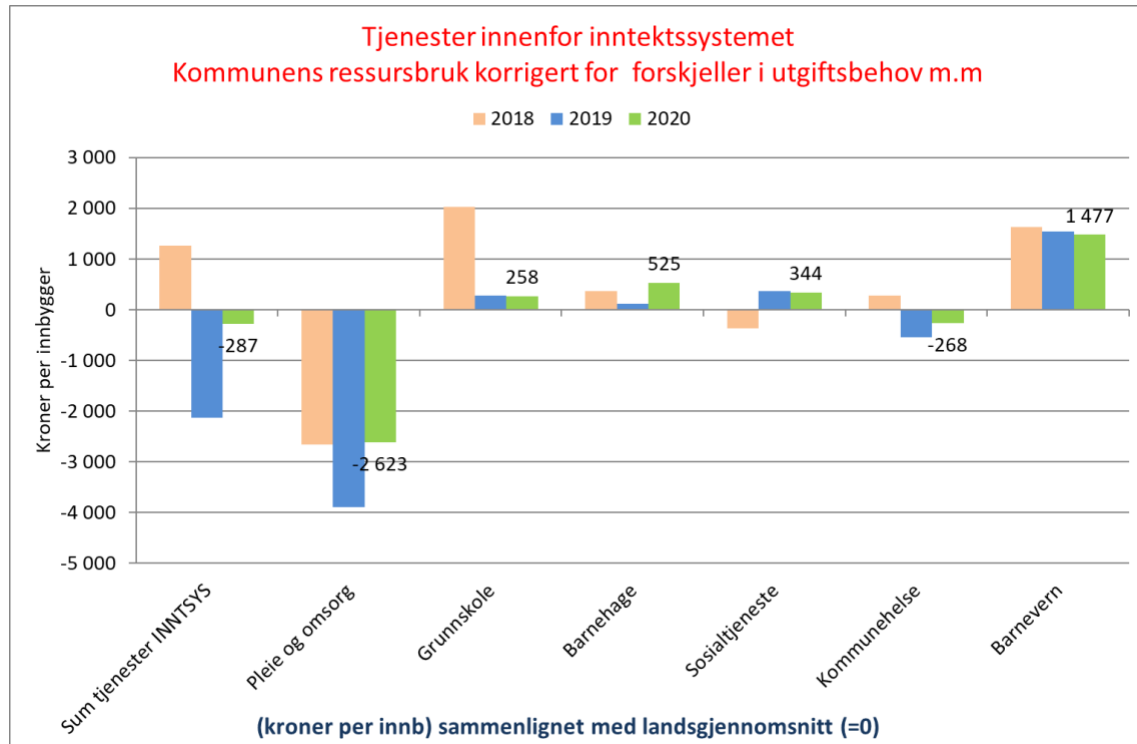
Ved å sammenholde 2018, 2019 og 2020 vil en se hvordan kommunens inntekter og prioritering av ressursbruk har utviklet seg sammenlignet med landssnittet i denne perioden.

Ved å summere Frie disponible inntekter + Netto finans og avdrag + Netto driftsresultat + premieavvik vil man kunne se hvor mye kommunen har brukt til tjenestene sammenlignet med landsgjennomsnittet (hensyntatt ulikheter i utgiftsbehov).

Dette antas f.eks. å kunne brukes som et nøkkeltall i strategiarbeidet i tilknytning til vurdering av investeringsplaner og lånefinansiering. Gjennom

dette kan investeringsplaner ses opp mot de ressursene kommunen vurderer å måtte ha til disposisjon for sin tjenesteproduksjon.

Diagram - '4. Ressursbr tjenester i INNTSYS'

I dette diagrammet er ressursbruken til tjenester innenfor inntektssystemet fra forrige diagram splittet på de ulike tjenesteområdene. Hvilke Kostrafunksjoner som inngår i de enkelte tjenesteområdene framgår av vedleggstabell til denne veiledningen (se nedenfor).

Diagrammet illustrerer dermed hvordan kommunen prioriterer de ulike tjenestene sammenlignet med landsgjennomsnittet (korrigert for ulikheter i utgiftsbehov), både det enkelte år og hvordan utviklingen fra et år til et annet har vært⁴.

I og med at det sammenlignes med landssnittet og landssnittet er et resultat av prioriteringene i alle landets kommuner, vil det være slik at det kan fremkomme endringer i kommunens prioriteringer fra 2018, 2019 og 2020 selv om ressursbruken per innbygger på i egen kommune har vært tilnærmet den samme i begge årene (hensyntatt lønns- og prisvekst).

⁴ For nye sammenslåtte kommuner vil modellen ikke ha historiske tall å sammenligne med.

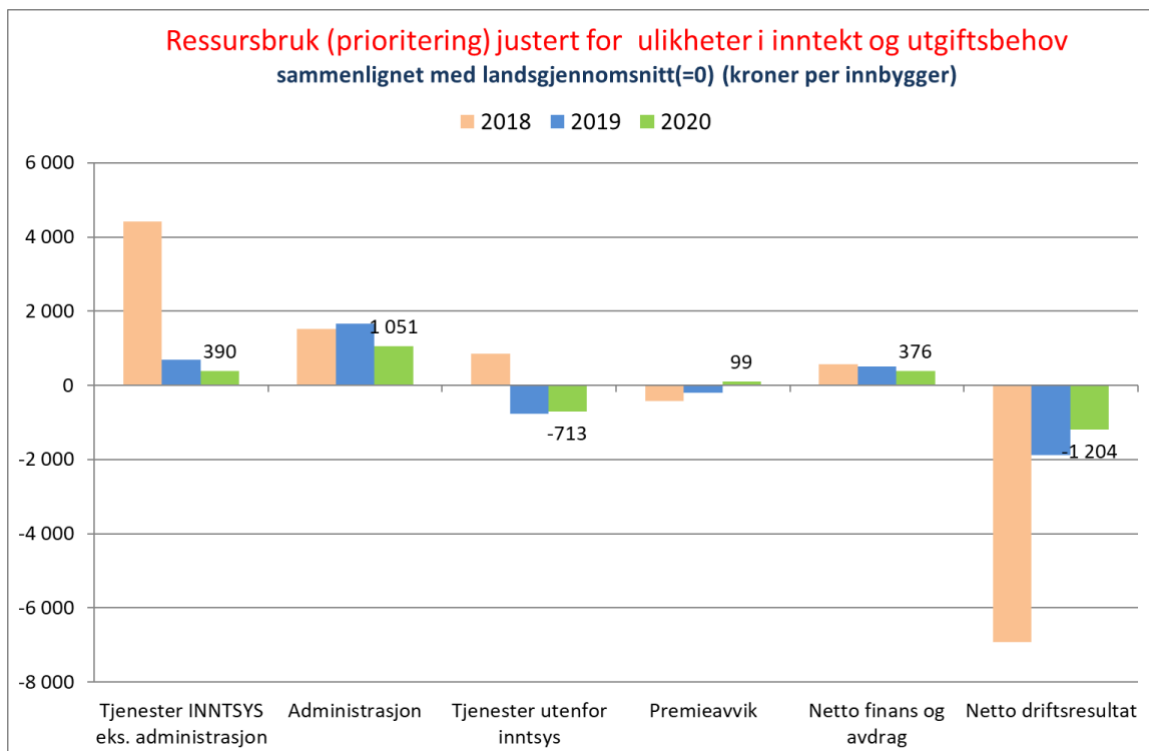
TRE DIAGRAMMER SOM SYNLIGGJØR KOMMUNENS PRIORITERINGER AV TJENESTEOMRÅDENE MED MER NÅR DET TAS HENSYN TIL BÅDE KOMMUNENS INNTEKTSNIVÅ OG UTGIFTSBEHOV

Foregående diagrammer viser hvordan kommunen prioriterer sammenlignet med landsgjennomsnittet når det tas hensyn til forskjeller i utgiftsbehovet. Kommunene har imidlertid ulike inntekter og dette har i foregående diagrammer kun vært vist som høyere eller lavere frie disponible inntekter enn landsgjennomsnittet.

For å få et fullstendig bilde av kommunens prioriteringer kan også ulikheter i inntektsnivået avspeiles direkte i diagrammene som viser prioriteringene. Spesielt viktig er dette for kommuner med lave disponible inntekter, som må ha en samlet ressursbruk som er under landsgjennomsnittet.

I de følgende diagrammene sammenlignes kommunens ressursbruk med landsgjennomsnittet hvor det både er tatt hensyn til forskjeller i utgiftsbehov og korrigererte frie inntekter.

Diagram - '5. Inntektskorrigert ressursbruk'

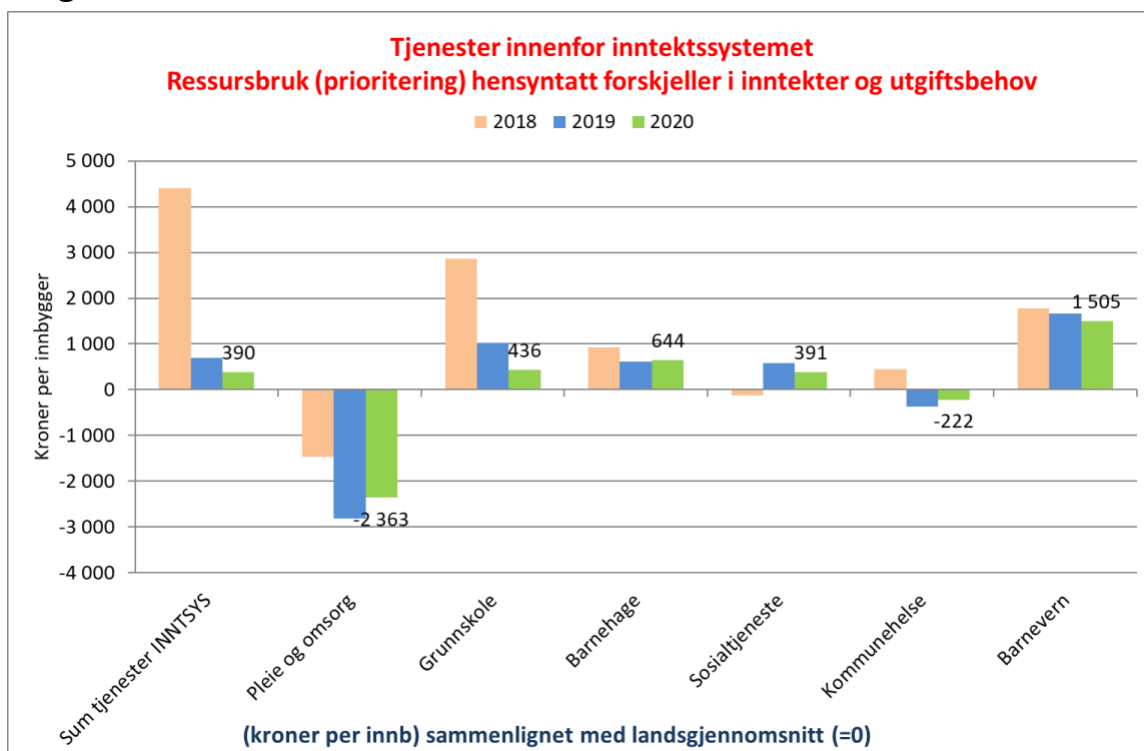
I dette diagrammet søkes det å illustrere kommunens ressursbruk, hensyntatt kommunens utgiftsbehov og inntektsnivå, på områdene:

- tjenestesektorene som inngår i inntektssystemet,
- administrasjon,
- øvrige tjenesteområder,
- premieavvik,
- netto finans og avdrag,
- netto driftsresultat

Diagrammet illustrerer m.a.o. hvordan kommunen faktisk har prioritert de ressurser man har til disposisjon.

I bruken av dette diagrammet kan det også være interessant å summere Netto finans og avdrag + Netto driftsresultat + premieavvik for å se hvor mye kommunen prioriterer til sin tjenesteproduksjon sammenlignet med landsgjennomsnittet (hensyntatt både kommunens utgiftsbehov og inntektsnivå).

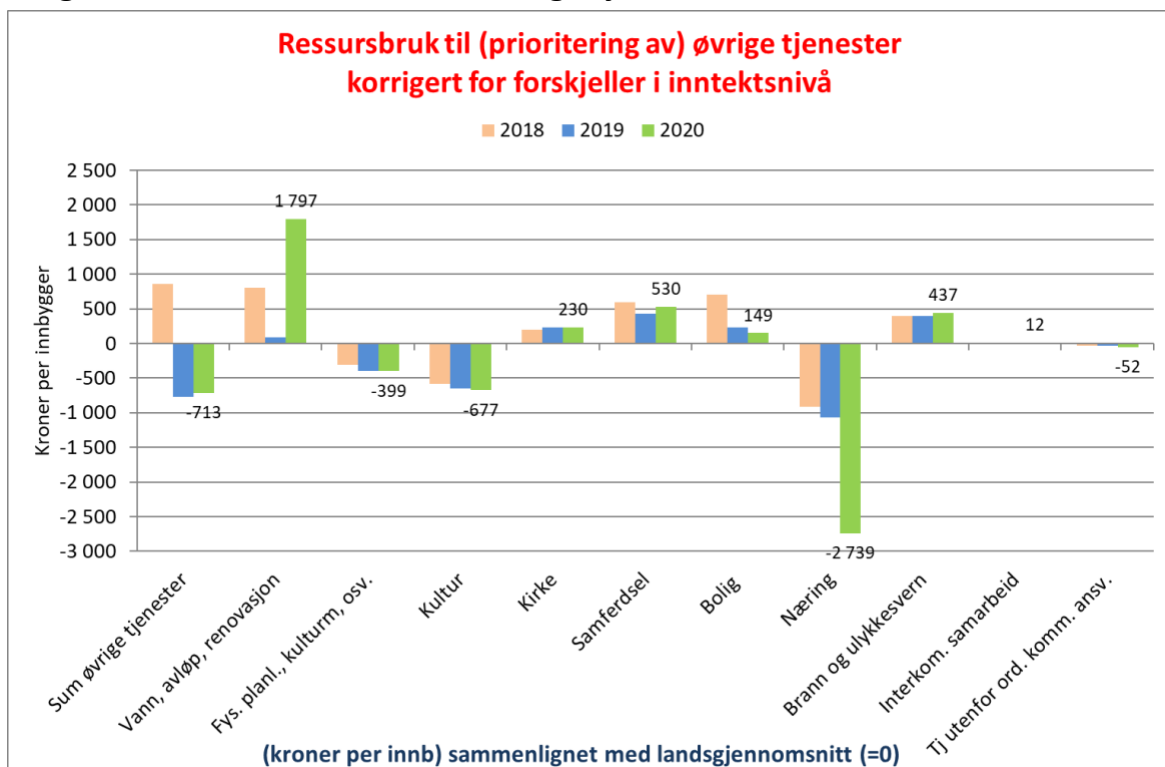
Diagram - '6. Inntkorr ressursb INNTSYS'

I dette diagrammet er ressursbruken til tjenester innenfor inntektssystemet fra diagrammet '5. Inntektskorrigert ressursbruk' foran fordelt på aktuelle tjenesteområder.

Diagrammet viser dermed hvordan kommunen prioriterer disse tjenestene sammenlignet med landsgjennomsnittet, hensyntatt både kommunens utgiftsbehov og inntektsnivå.

Diagram - '7. Inntkorr ressursb øvrige tj'

I dette diagrammet er ressursbruken til tjenester utenfor inntektssystemet fra diagrammet '5. Inntektskorrigert ressursbruk' splittet på tjenesteområder.

Diagrammet viser dermed hvordan kommunen prioriterer disse tjenestene sammenlignet med landsgjennomsnittet, hensyntatt kommunens inntektsnivå.

VEDLEGG – FUNKSJONER SOM INNGÅR I ULIKE TJENESTEOMRÅDENE

Tjenester innenfor inntektssystemet

Pleie- og omsorg – Funksjon 234, 253, 254, 256, 261

Grunnskole – Funksjon 202, 213, 215, 222, 223

Barnehage – Funksjon 201, 211, 221

Sosial – Funksjon 242, 243, 273, 275, 276, 281

Kommunehelse – Funksjon 232, 233, 241

Barnevern – Funksjon 244, 251, 252

Administrasjon – Funksjon 100, 110, 120, 121, 130, 180 (I 2018 og 2019 også 190)

Øvrige tjenester:

Vann, avløp, renovasjon – Funksjon 340, 345, 350, 353, 354, 355

Fys.planl, kulturm. osv – Funksjon 301, 302, 303, 335, 360, 365

Kultur – Funksjon 231, 370, 373, 375, 377, 380, 381, 383, 385, 386

Kirke – Funksjon 390, 392, 393

Samferdsel – Funksjon 330, 332

Bolig – Funksjon 265, 283, 315

Næring – Funksjon 320, 321, 325, 329

Brann- og ulykkesvern – Funksjon 338, 339

Interkom. samarbeid – Funksjon 290

Tj utenfor ord. komm. ansv. – Funksjon 285

Premieavvik – Funksjon 170, 171, 172 og 173

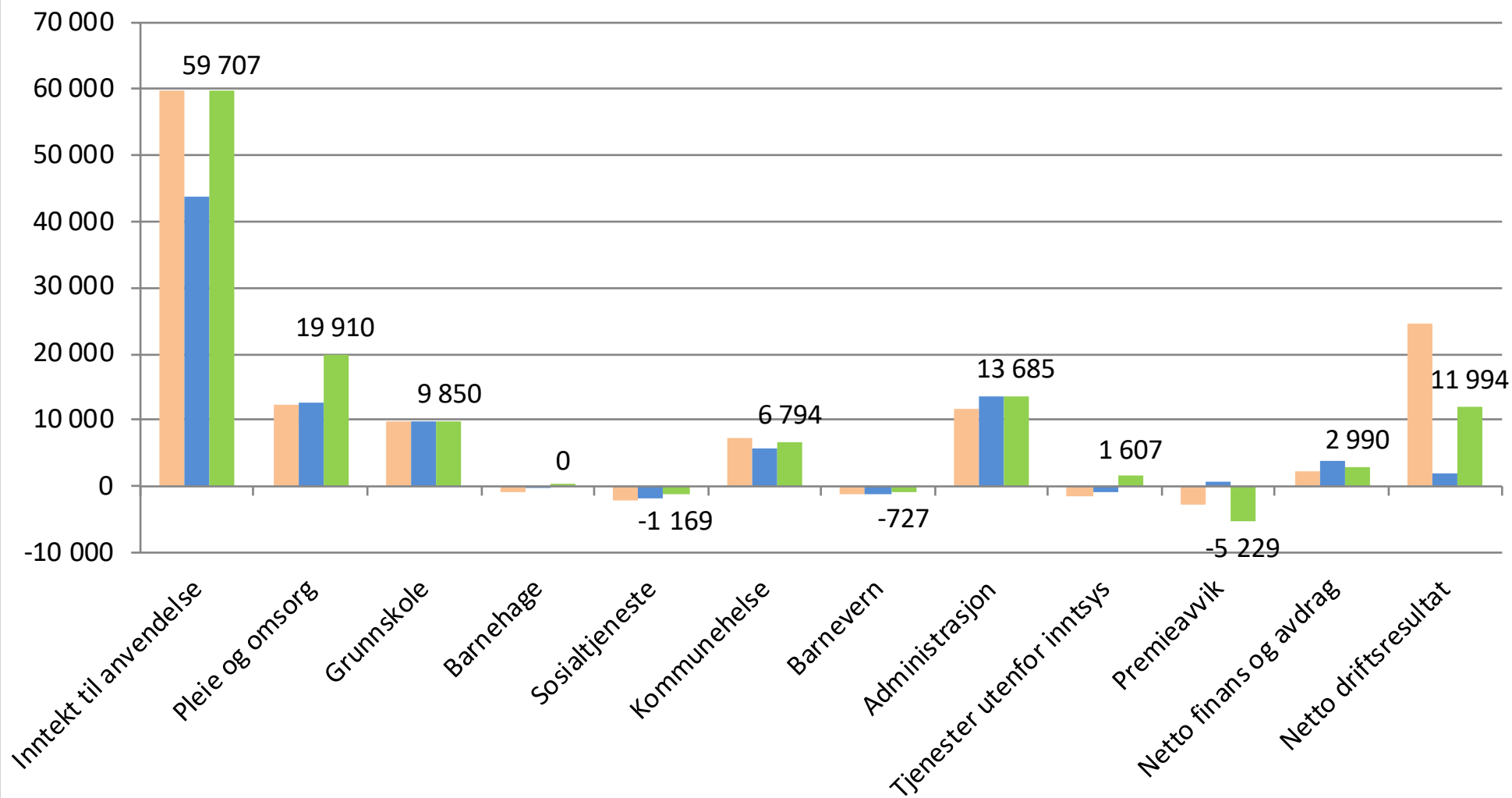
DISPONIBEL INNTEKT OG KOMMUNENS PRIORITERINGER

Kommune

1836 RØDØY

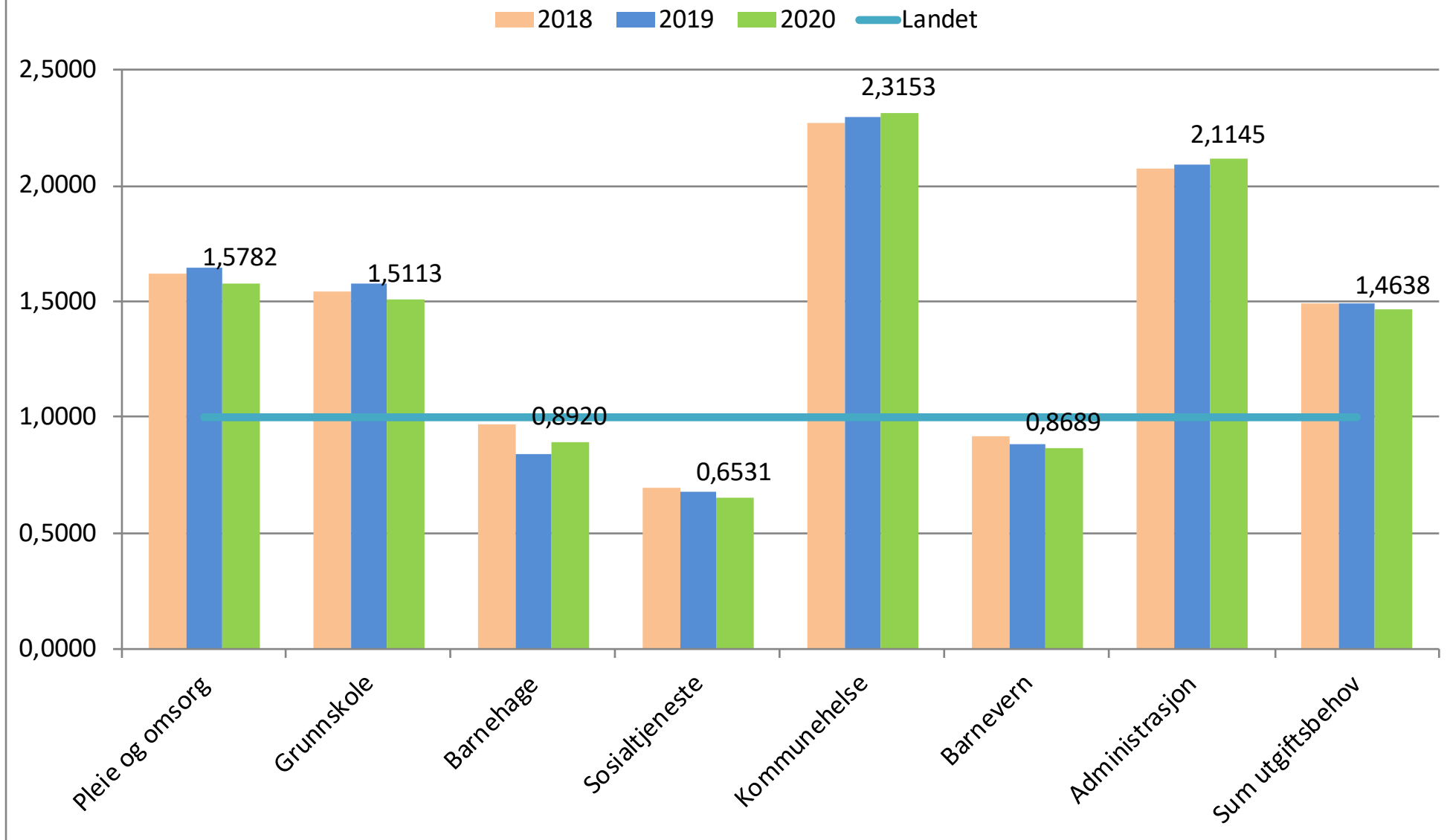
Slik ser kommunens ressursbruk ut - med tallene dere har levert til KOSTRA
sammenlignet med landsgjennomsnitt(=0), (kroner per innbygger)

2018 2019 2020

**Kommunens beregnede utgiftsbehov sammenlignet med landsgjennomsnittet (=1).
Kommunen blir kompensert/trukket for dette i rammetilskuddet.**

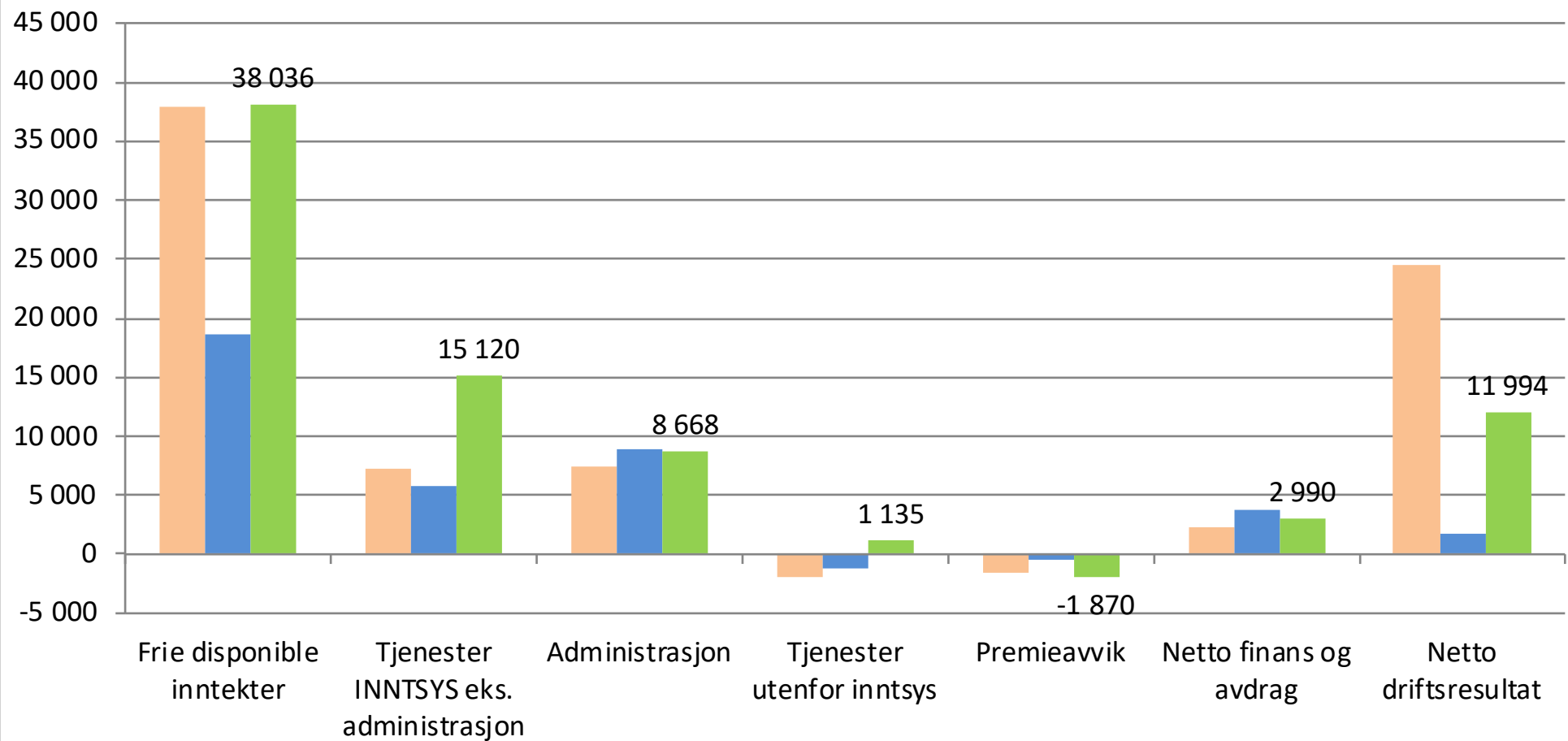

Kommunene har ulik befolknings sammensetning, ulikt bosettingsmønster og er forskjellige når det gjelder sosiodemografiske forhold. Kommunene har dermed ulikt utgiftsbehov (ressursbehov)

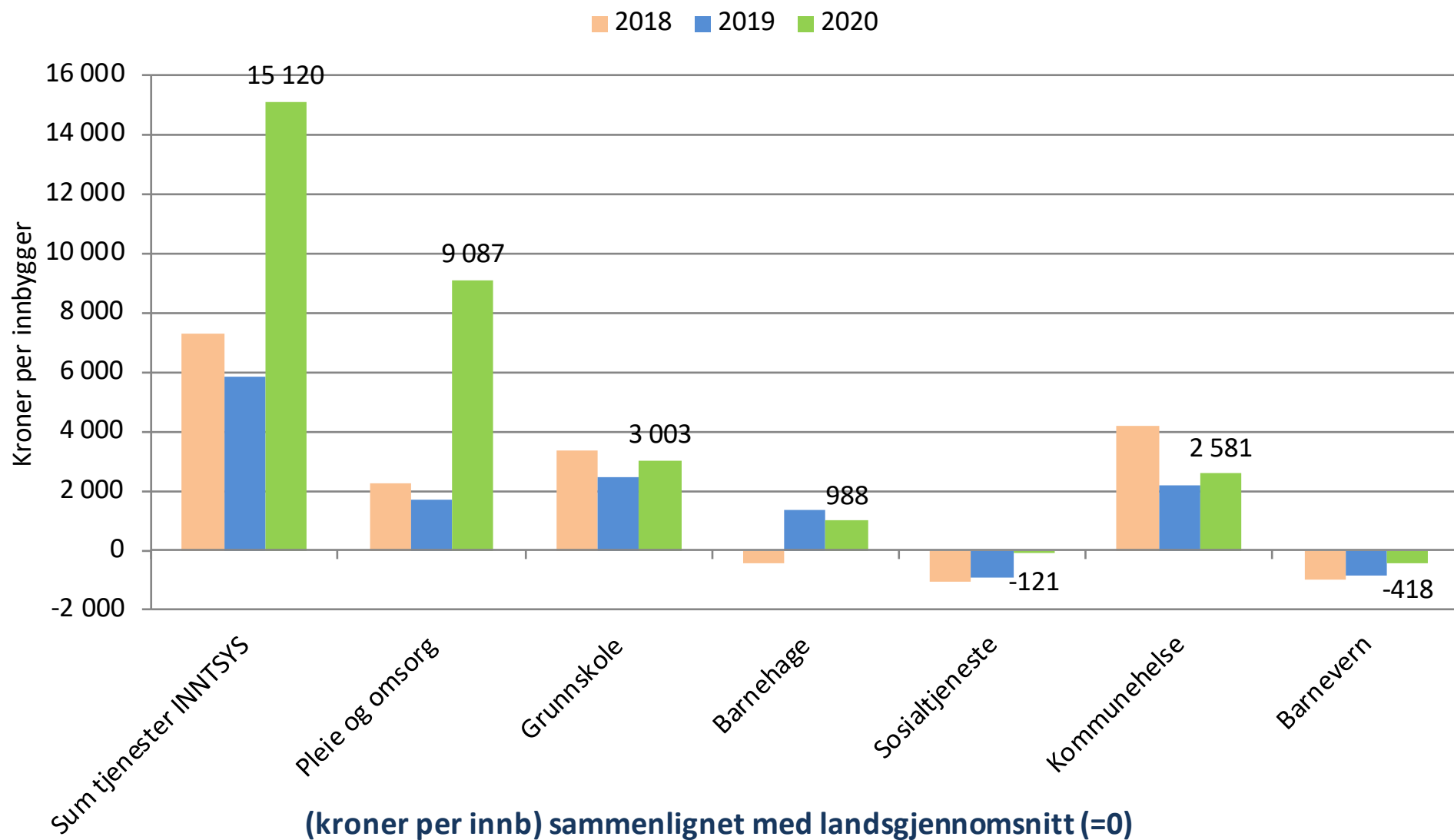
I de to påfølgende diagrammene (arkfanene) synliggjøres kommunens frie disponible inntekter per innbygger, og hvordan disse er anvendt når det tas hensyn til ulikheter i kommunenes utgiftsbehov, samt forskjeller i arbeidsgiveravgift og pensjon.

Kommunens frie disponible inntekter og ressursbruk (kr per innb)
avvik fra landsgjennomsnitt(=0) korrigert for kommunens utgiftsbehov m.m
(kroner per innbygger)

2018 2019 2020

Tjenester innenfor inntektssystemet Kommunens ressursbruk korrigert for forskjeller i utgiftsbehov m.m

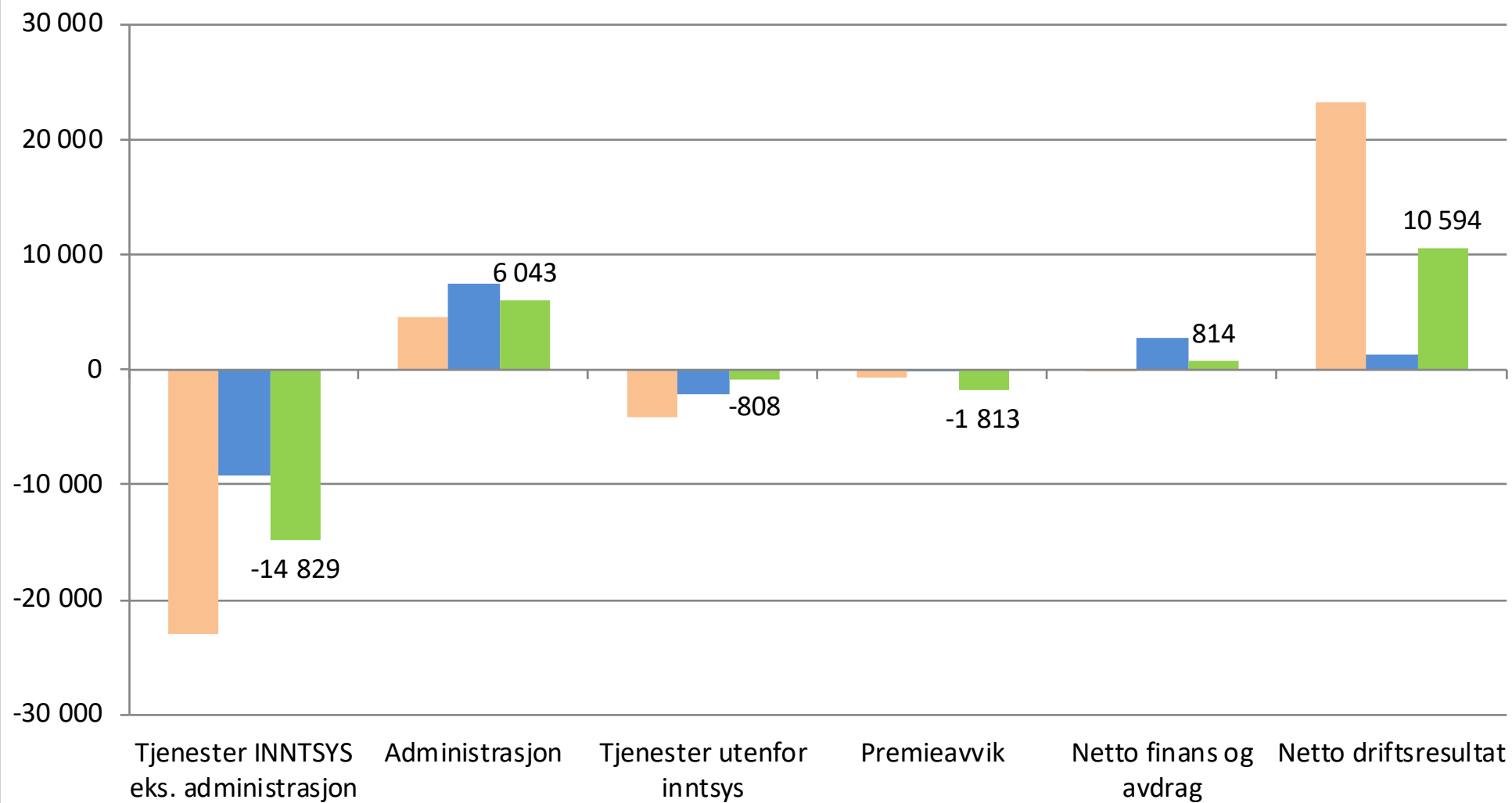

For å få et helhetlig bilde av kommunens prioriteringer er det ikke tilstrekkelig å ta hensyn til at kommunene har forskjellig utgiftsbehov, arbeidsgiveravgift og pensjon. Det må også tas hensyn til at kommunene har ulikt inntektsnivå.

De 3 påfølgende diagrammene (arkfanene) synliggjør kommunens prioriteringer når det tas hensyn til nivået på kommunens på frie disponible inntekter og kommunens utgiftsbehov, samt forskjeller i arbeidsgiveravgift og pensjon.

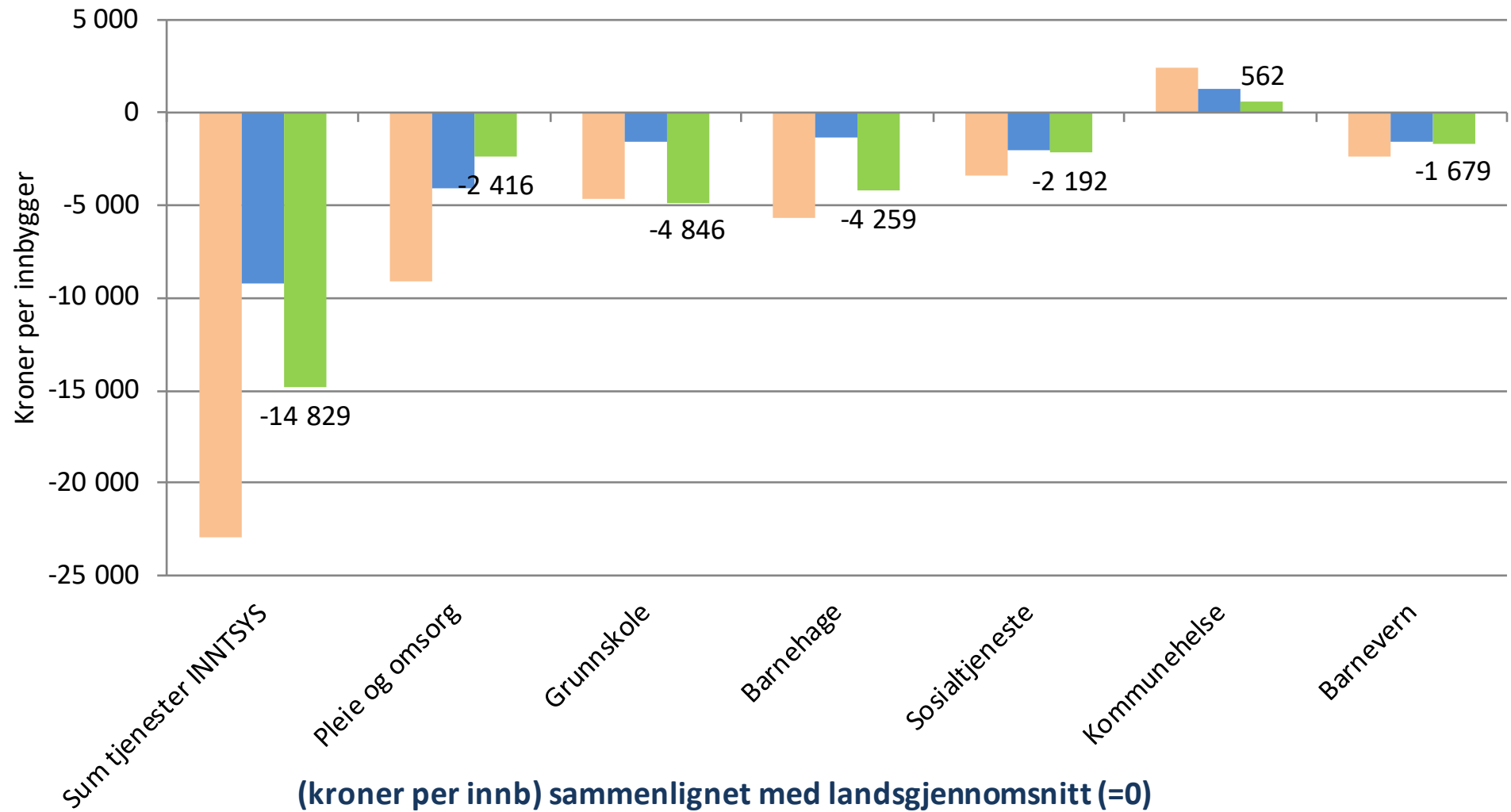
Ressursbruk (prioritering) justert for ulikheter i inntekt og utgiftsbehov sammenlignet med landsgjennomsnitt(=0) (kroner per innbygger)

2018 2019 2020

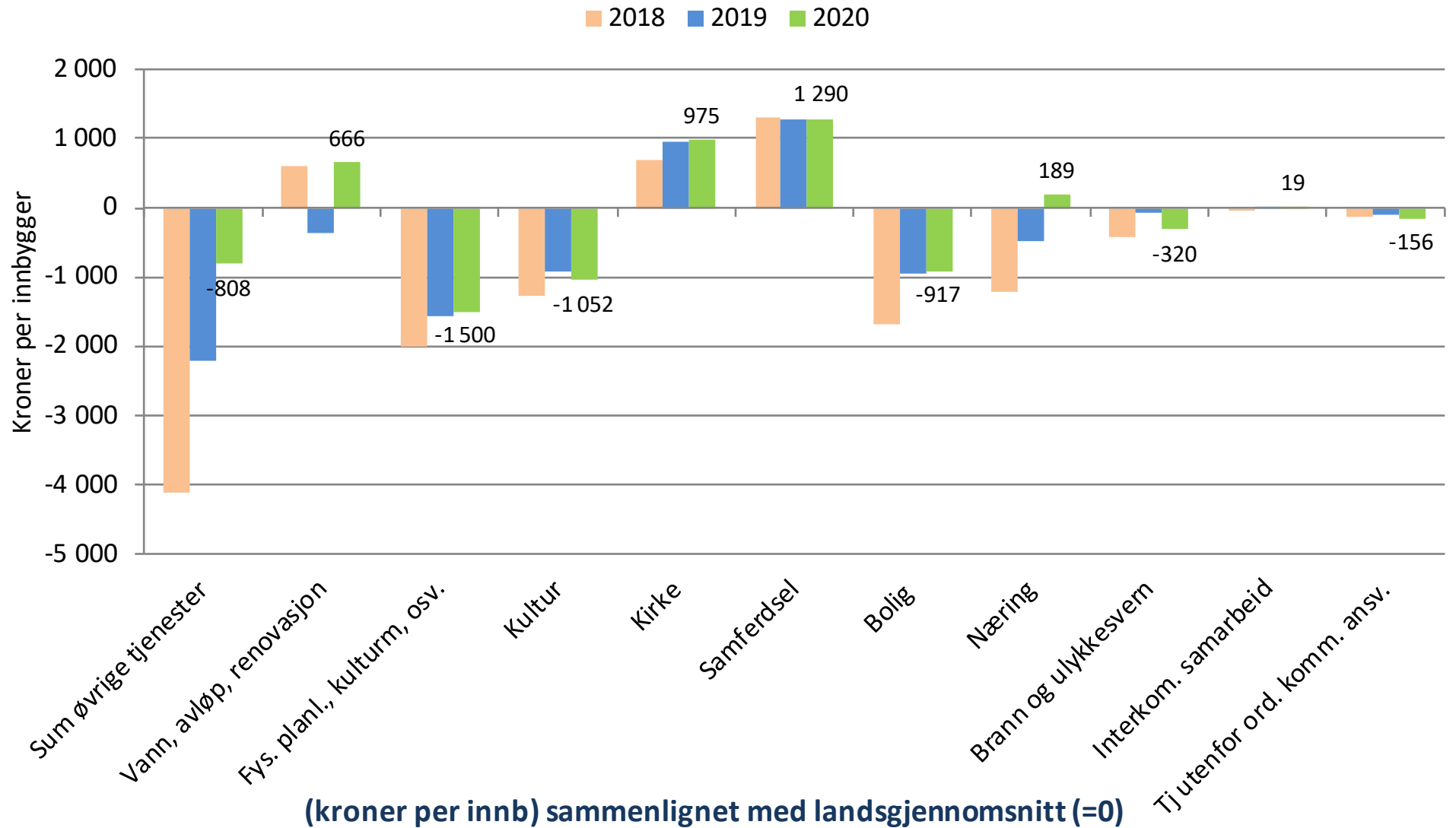

Tjenester innenfor inntektssystemet Ressursbruk (prioritering) hensyntatt forskjeller i inntekter og utgiftsbehov

2018 2019 2020

Ressursbruk til (prioritering av) øvrige tjenester korrigert for forskjeller i inntektsnivå

DISPONIBEL INNTEKT OG KOMMUNENS PRIORITERINGER

Kommune

1836 RØDØY

Sammenlignes med:

Kommune

1837 MELØY

Kommune

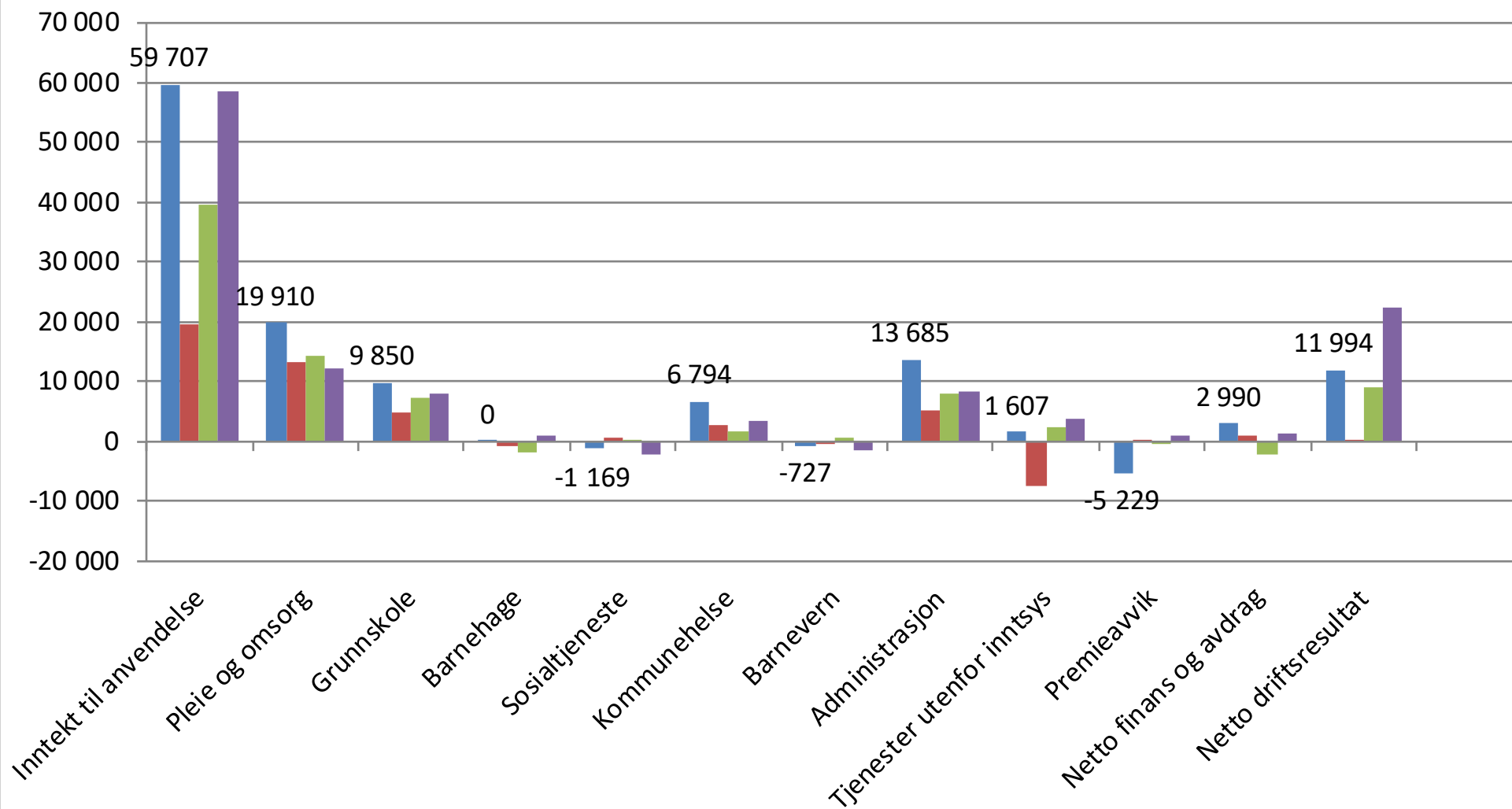
1838 GILDESKÅL

Kommune

1834 LURØY

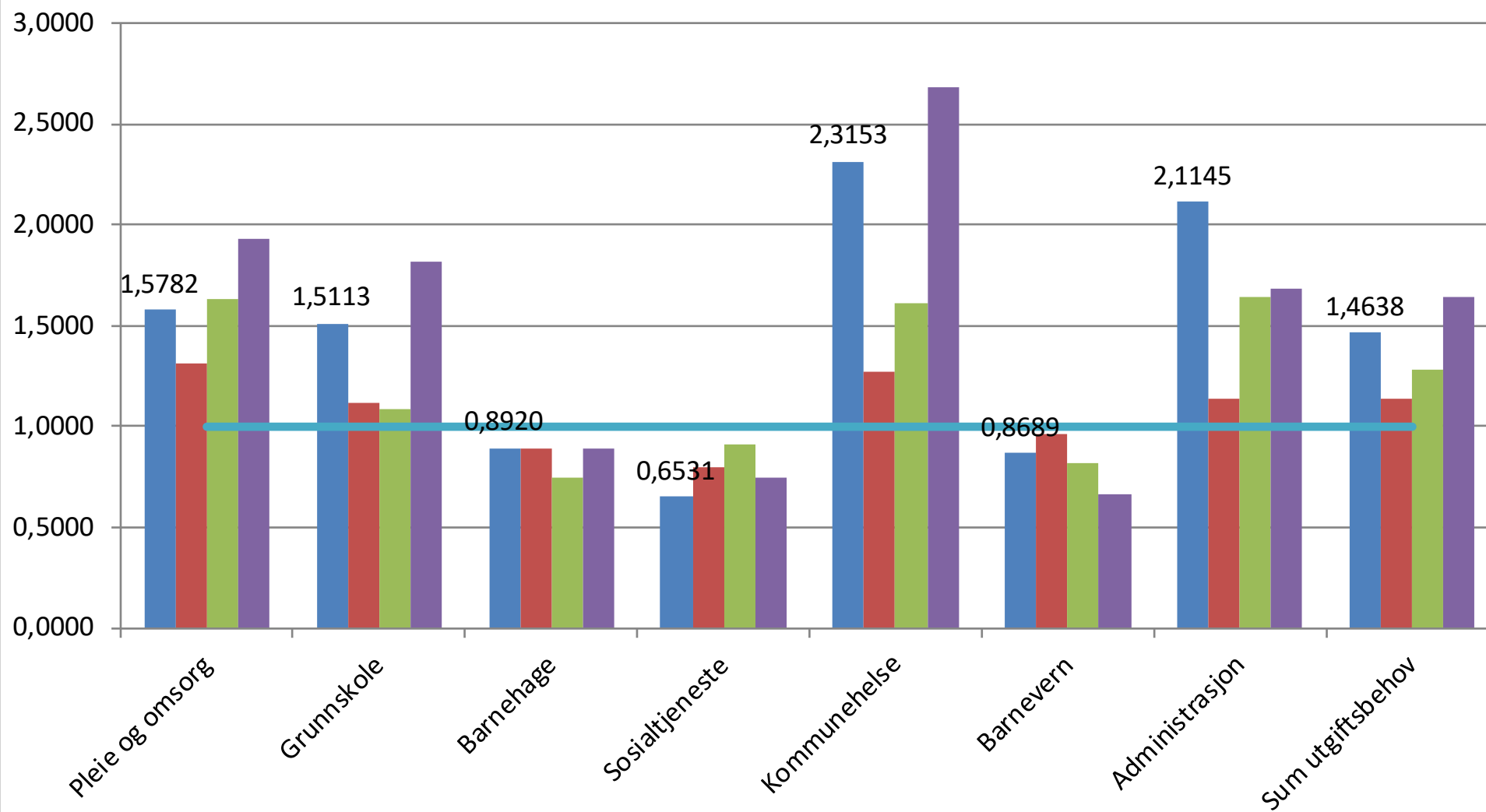
**Slik ser kommunens ressursbruk ut - med tallene dere har levert til KOSTRA
sammenlignet med landsgjennomsnitt(=0), (kroner per innbygger)**

■ RØDØY ■ MELØY ■ GILDESKÅL ■ LURØY

**Kommunens beregnede utgiftsbehov sammenlignet med landsgjennomsnittet (=1).
Kommunen blir kompensert/trukket for dette i rammetilskuddet.**

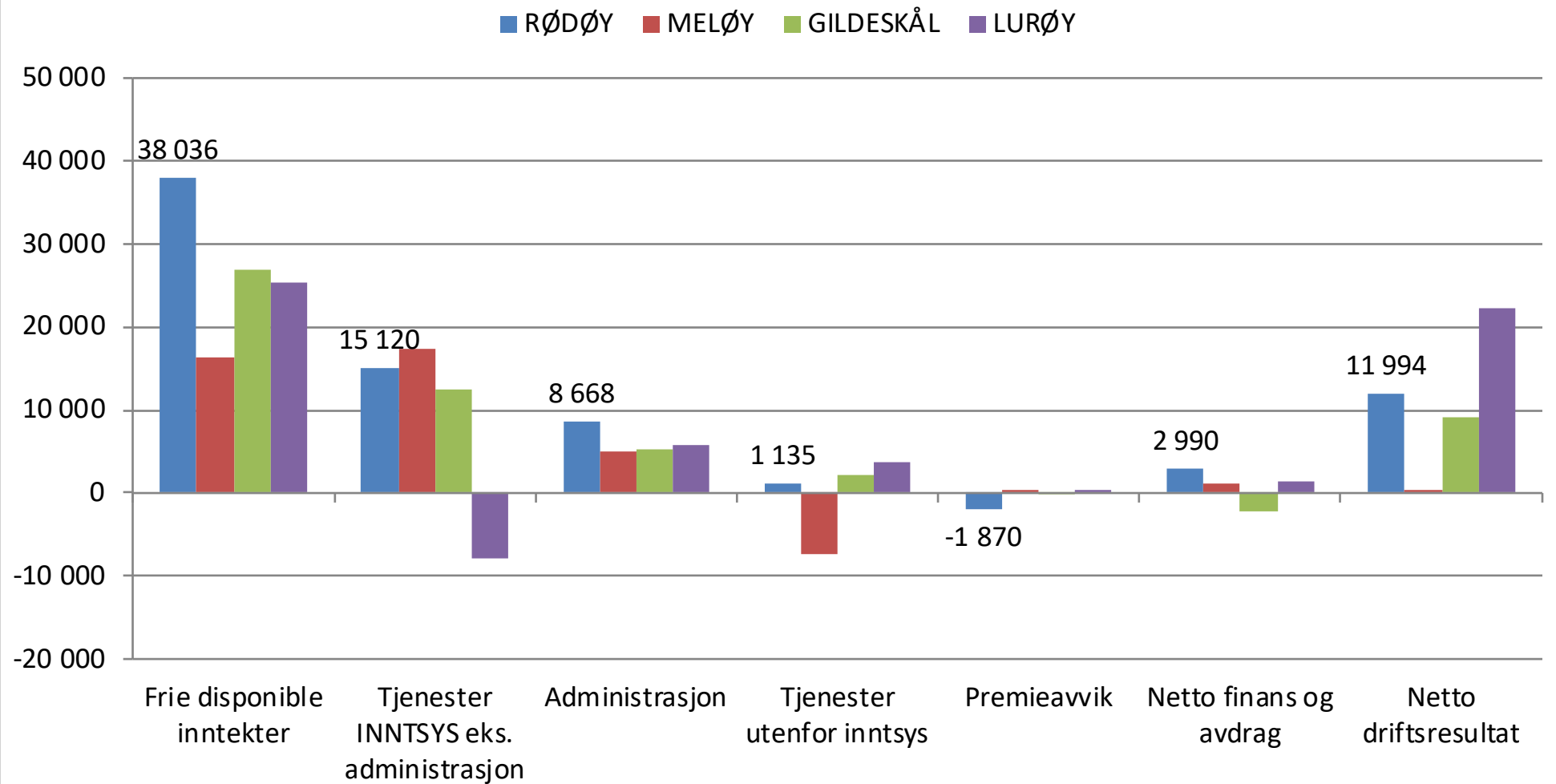
RØDØY MELØY GILDESKÅL LURØY Landet

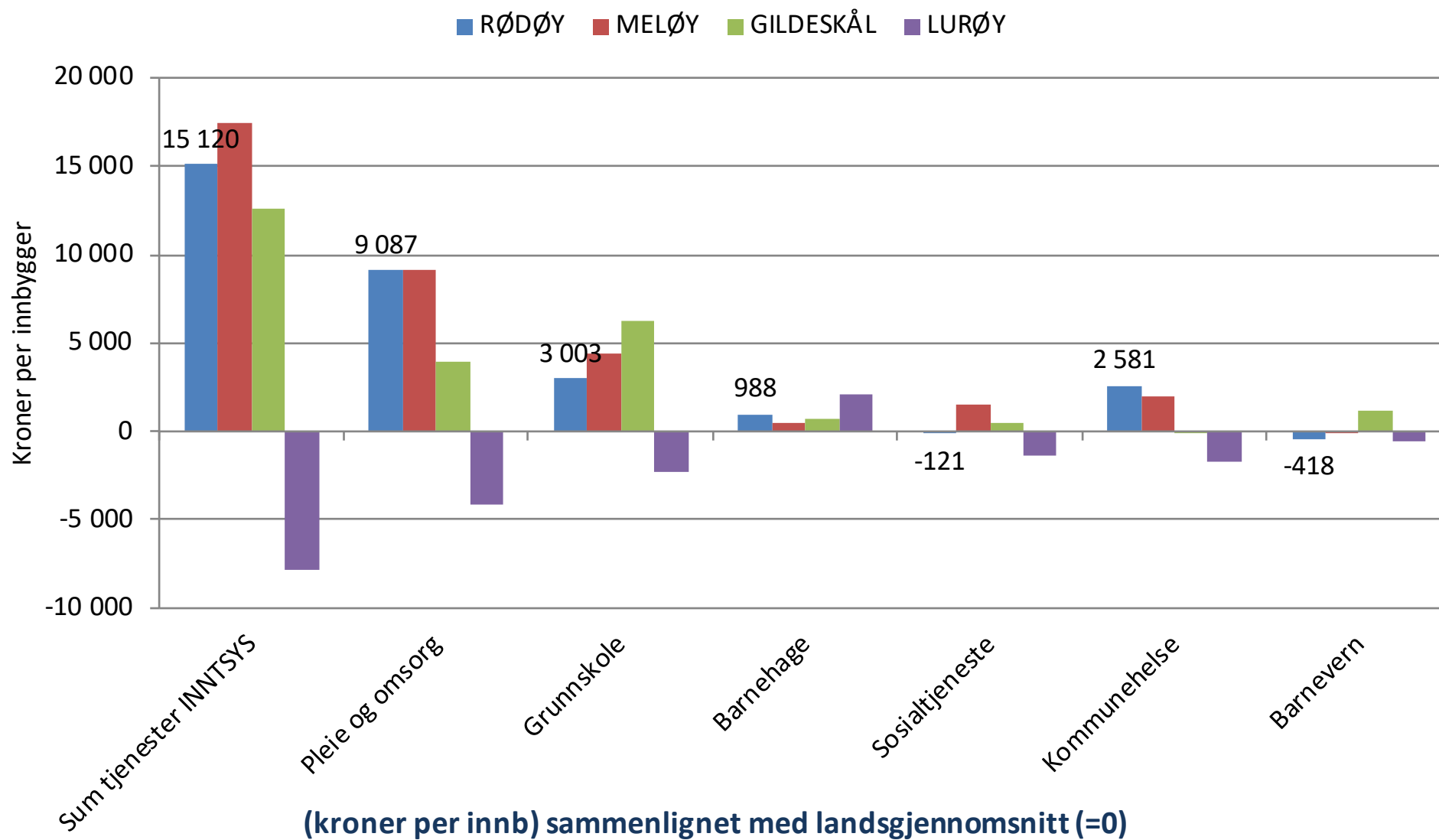
Kommunene har ulik befolknings sammensetning, ulikt bosettingsmønster og er forskjellige når det gjelder sosiodemografiske forhold. Kommunene har dermed ulikt utgiftsbehov (ressursbehov)

I de to påfølgende diagrammene (arkfanene) synliggjøres kommunens frie disponible inntekter per innbygger, og hvordan disse er anvendt når det tas hensyn til ulikheter i kommunenes utgiftsbehov, samt forskjeller i arbeidsgiveravgift og pensjon.

Kommunens frie disponible inntekter og ressursbruk (kr per innb)
 avvik fra landsgjennomsnitt(=0) korrigert for kommunens utgiftsbehov m.m
 (kroner per innbygger)

Tjenester innenfor inntektssystemet Kommunens ressursbruk korrigert for forskjeller i utgiftsbehov m.m

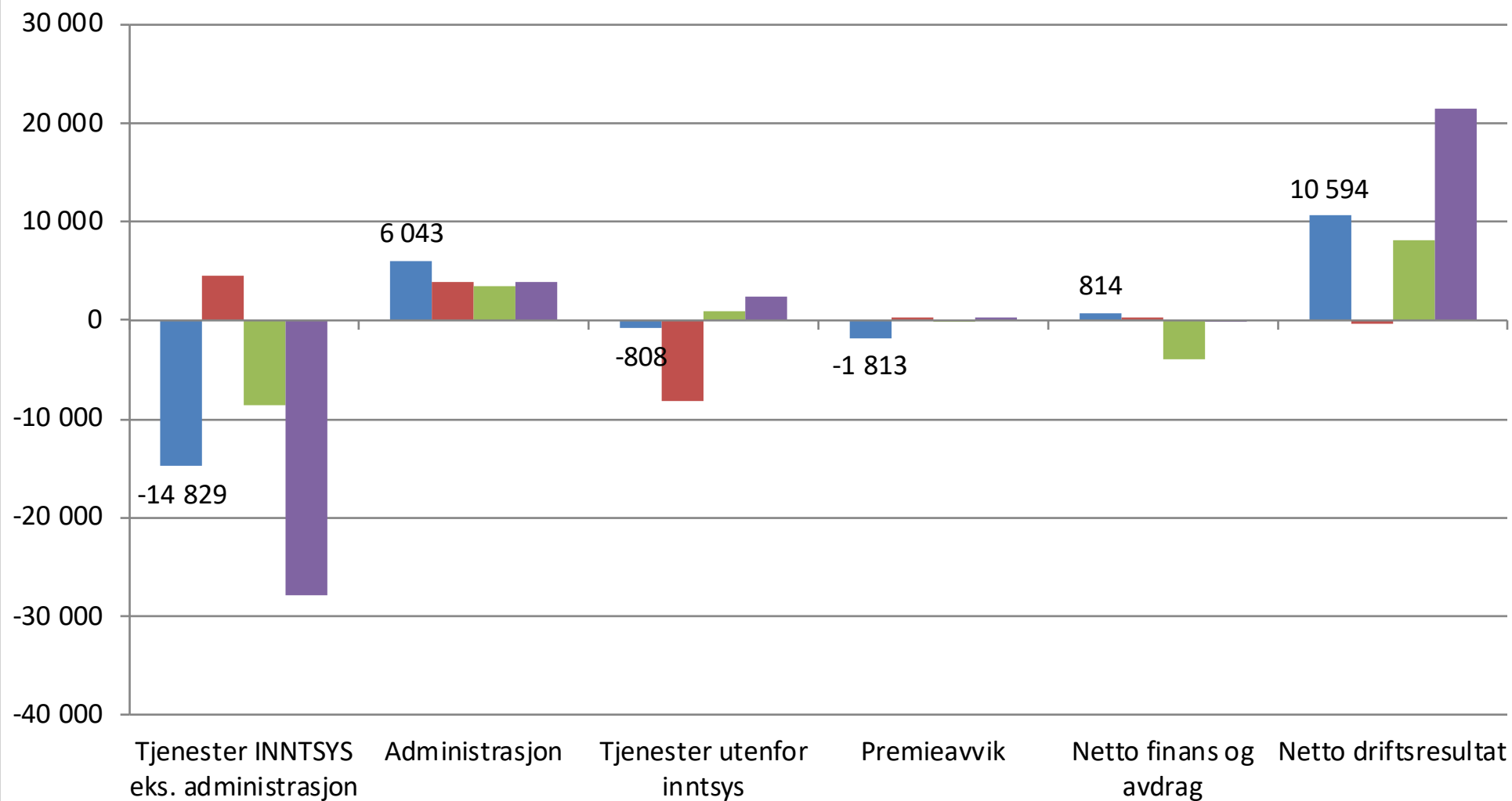

For å få et helhetlig bilde av kommunens prioriteringer er det ikke tilstrekkelig å ta hensyn til at kommunene har forskjellig utgiftsbehov, arbeidsgiveravgift og pensjon. Det må også tas hensyn til at kommunene har ulikt inntektsnivå.

De 3 påfølgende diagrammene (arkfanene) synliggjør kommunens prioriteringer når det tas hensyn til nivået på kommunens på frie disponible inntekter og kommunens utgiftsbehov, samt forskjeller i arbeidsgiveravgift og pensjon.

Ressursbruk (prioritering) justert for ulikheter i inntekt og utgiftsbehov sammenlignet med landsgjennomsnitt(=0) (kroner per innbygger)

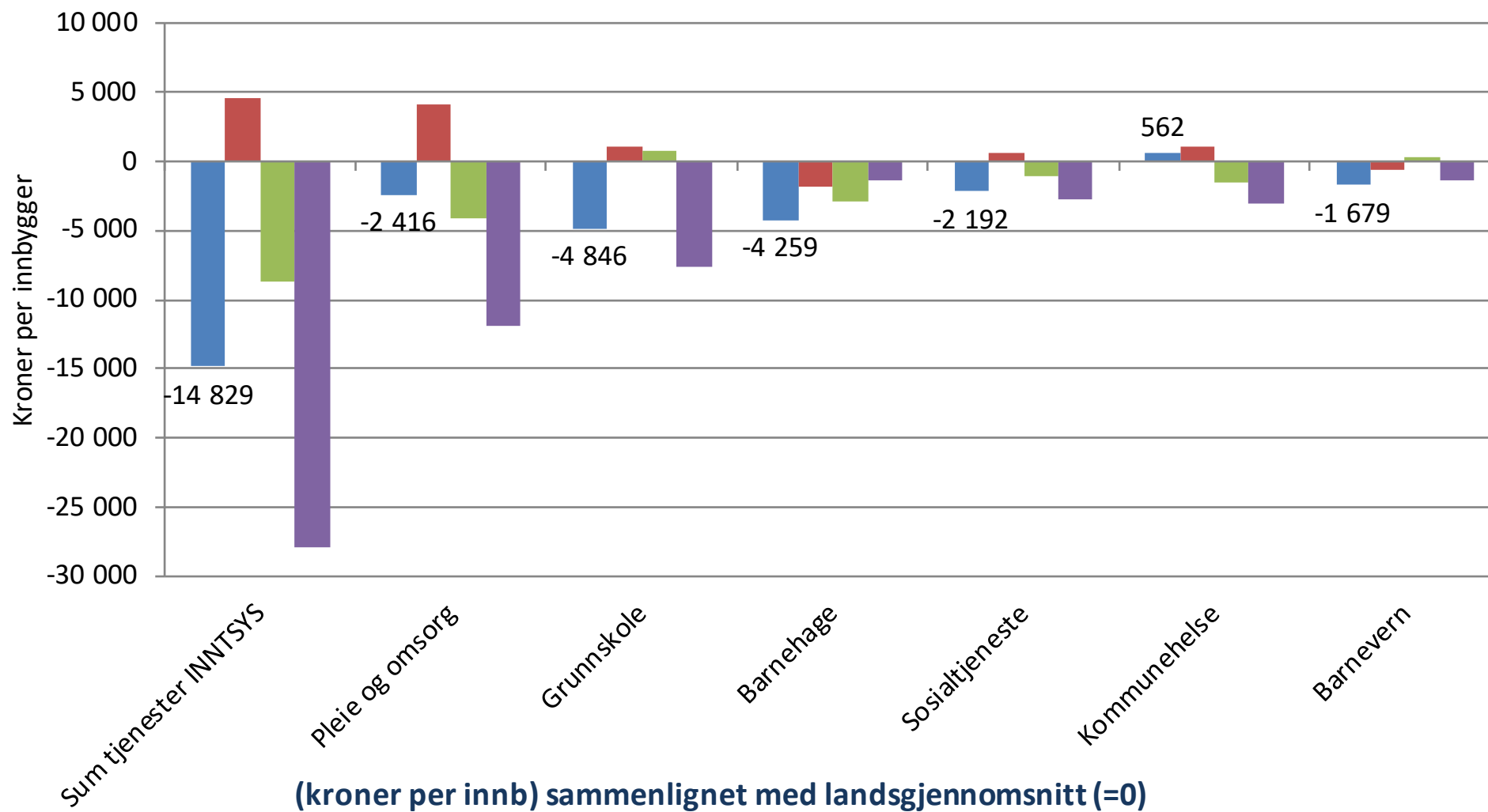
■ RØDØY ■ MELØY ■ GILDESKÅL ■ LURØY

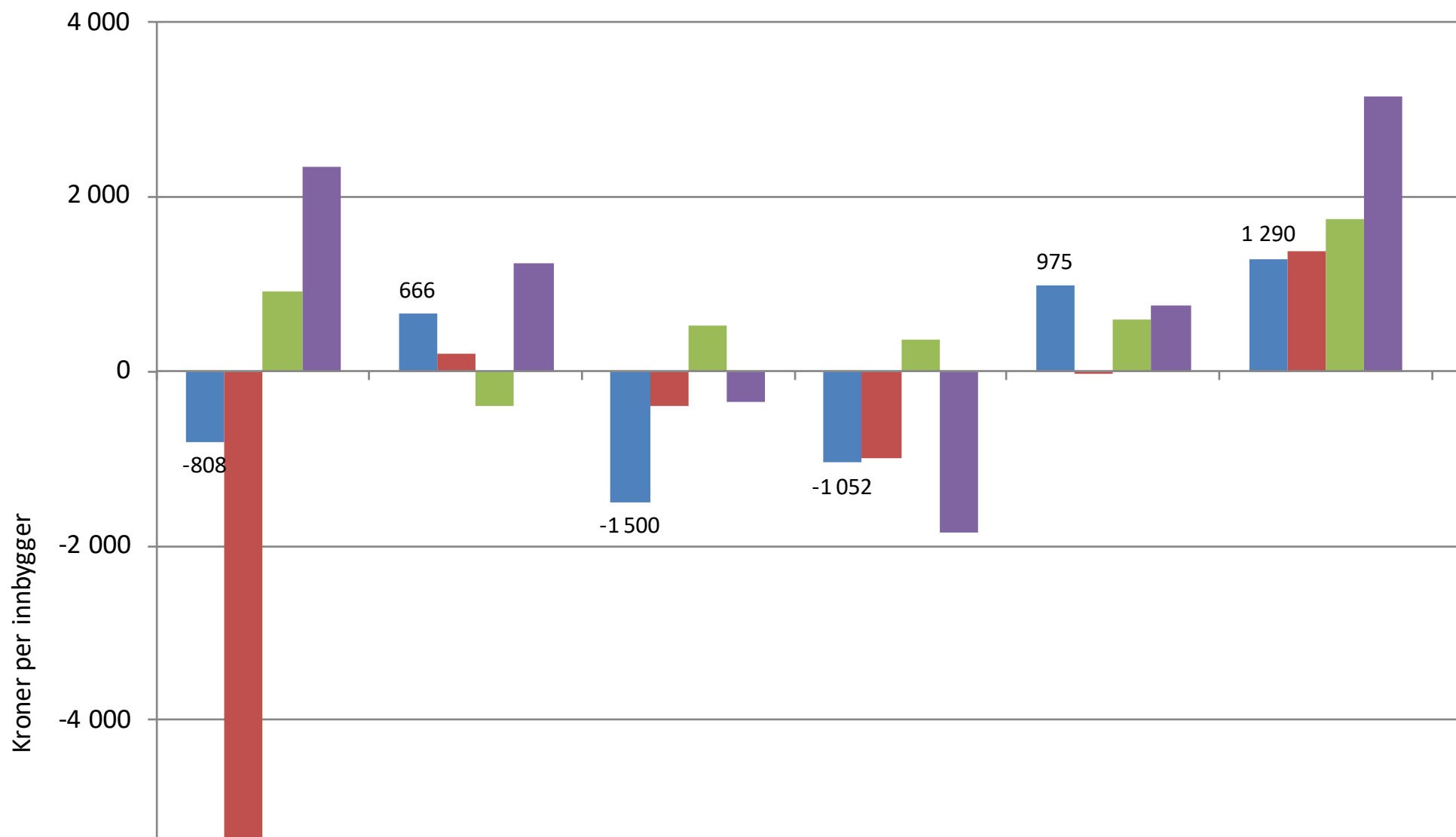
Tjenester innenfor inntektssystemet Ressursbruk (prioritering) hensyntatt forskjeller i inntekter og utgiftsbehov

■ RØDØY ■ MELØY ■ GILDESKÅL ■ LURØY

Ressursbruk til (prioritering av) øvrige tjenester

RØDØY MELØY GILDESKÅL LI

Inntektsveksten som er varsla i kommuneproposisjonen er rekna frå anslått inntektsnivå i 2021 i revidert nasjonalbudsjett 2021. Mellombelse tiltak, slik som koronatiltaka, er korrigert ut av veksten.

Regjeringa gjer endeleg framlegg til inntektsrammer for kommunesektoren i statsbudsjettet for 2022 (Prop. 1 S (2021–2022)). Statsbudsjettet 2022 blir lagt fram onsdag 13. oktober 2021.

2. Revidert nasjonalbudsjett 2021

2.1 Endringar i rammetilskotet til kommunar og fylkeskommunar i 2021

2.1.1 Innbyggjartilskotet til kommunane (kap. 571, post 60)

Koronapandemien

Det er vedtatt å auke innbyggjartilskotet med totalt 1 857 mill. kroner knytt til koronapandemien:

- 1 milliard kroner er vedtatt for å kompensere for meirutgifter og mindreinntekter i kommunane som følgje av pandemien for 2. halvår 2021. Midlane blir fordelt etter innbyggjartal, og blir utbetalt med eit likt beløp over dei resterande terminutbetalingane.
- 757 mill. kroner er vedtatt til vaksinasjon mot covid-19. Midlane blir fordelt etter innbyggjartal. Løyvinga kjem i tillegg til auken av rammetilskotet på 500 mill. kroner til vaksinerings ved handsaminga av Prop. 79 S (2020-2021)
- 100 mill. kroner er vedtatt til dekking av personellkostnader i relevante kommunar i samband med massetesting for covid-19. Midlane vil bli fordelt og utbetalt på eit seinare tidspunkt.

Basistilskot til fastlegar (75 mill.)

Det er vedtatt 75 mill. kroner som kompensasjon for å auke basistilskotet under knekkpunktet frå 1. juli 2021, for å sørge for rekruttering til og stabilitet i fastlegeordninga. Midlane blir fordelt etter delkostnadsnøkkelen for kommunehelse. Løyvinga på kap. 762, post 63 på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett er redusert tilsvarande. Satsen under knekkpunktet blir auka frå 577 kroner til 610 kroner per capita. Satsen over knekkpunktet er vidareført på 499 kroner per capita. Kommunane vil bli kompensert for heilårseffekten i statsbudsjettet for 2022.

Kapitaltilskot private barnehagar (124,2 mill.)

Ved handsaminga av Prop. 1 S (2020–2021) vedtok Stortinget å vidareføre satsane for kapitaltilskotet til private barnehagar nominelt på same nivå i 2021 som i 2020, i utgangspunktet for første halvår 2021. Ved handsaminga av Prop. 195 S (2020–2021) har Stortinget vedtatt at satsane også skal vidareførast på 2020-nivå i andre halvår 2021. Som følgje av Stortinget sitt vedtak blir rammetilskotet til kommunane auka med 124,2 millionar kroner. Midlane blir fordelt etter delkostnadsnøkkelen for barnehagar.

Forsøk med statleg finansiering av omsorgstenestene (-129,5 mill.)

Forsøk med statleg finansiering av kommunale omsorgstenester er finansiert ved at deltakarkommunane får eit trekk i rammetilskotet, som blir overført til kap. 761, post 65 under Helse- og omsorgsdepartementet. I 2021 deltar kommunane Selbu, Stjørdal, Bjørnafjorden, Lillesand og Indre Østfold i forsøket. Forsøket blir utvida med kommunane Lyngdal, Lødingen, Froland og Enebakk frå 1. oktober 2021. Uttrekket for desse fire kommunane gjeld frå 1. oktober 2021 og blir gjort på bakgrunn av rekneskapstal for 2019. Berekning av uttrekket følgjer dei same prinsippa som gjeld for dei kommunane som allereie deltar i forsøket. Netto driftsutgifter for 2019 er justert for pris- og lønnsvekst samt anslått vekst i demografiutgiftene i perioden 2019–2021. Vidare er trekket redusert for Indre Østfold som følgje av oppretting av ein feil i grunnlagstala. Det er vedtatt å overføre 129,5 mill. kroner frå kap. 571, post 60 til kap. 761, post 65 på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett.

2.1.2 Skjønstilskotet til kommunane (kap. 571, post 64)

Koronapandemien

Det er vedtatt å auke skjønssramma med 1,5 mrd. kroner for å kompensere for meirutgifter og mindreinntekter som følgje av pandemien for 2. halvår 2021. Statsforvaltarane har fått i oppdrag å rapportere inn til departementet meirutgifter for perioden frå 1. juli til ut året som følgje av TISK-arbeidet og smittevern i kommunane i eige fylke.

Midlane blir utbetalt gjennom året .

Gjerdrum (125 mill.)

Leirskredet på Ask i Gjerdrum kommune 30. desember 2020 har ført til store meirkostnader for kommunen, både til handteringa av den akutte krisesituasjonen men også til rekonstruksjonen av kommunal infrastruktur. Det er vedtatt å auke skjønstilskotet for 2021 med 125 mill. kroner for å kunne kompensere kommunen for slike meirkostnader. Kompensasjonen til kommunen vil først bli betalt ut når det ligg føre ein dokumentert søknad, og det vil på vanleg måte bli stilt som krav at kommunen må rapportere på bruken av midlane i ettertid.

2.1.3 Innbyggjartilskotet til fylkeskommunane (kap. 572, post 60)

Reduserte ferjetakstar (137,5 mill.)

Det er vedtatt å auke rammetilskotet med 137,5 mill. kroner, som skal leggje til rette for at ferjetakstane på fylkeskommunale ferjesamband kan bli redusert med 25 pst. i andre halvdel av 2021. Midlane er fordelt etter dei estimerte billettinntektene som blir brukt til å rekne ut kriteriet *normerte ferjekostnader* i kostnadsnøkkelen for fylkeskommunane.

FV353 Gassveien (75 mill.)

FV 353 Gassveien fekk ei tildeling på 75 mill. kroner i budsjettavtalen for 2021. Det er no vedtatt at desse midlane blir fordelt direkte til Vestfold og Telemark fylkeskommune. Kap. 572 post 60 blir derfor auka med 75 mill. kroner mot ein tilsvarande reduksjon på Kap. 1320 post 65. Det inneber samtidig at det vil vere fylkeskommunen som har ansvaret for bygging og finansiering av vegen.

2.1.4 Skjønstilskotet til fylkeskommunane (kap. 572, post 64)

Koronapandemien

Skjønstilskotet blir auka med 1 681 mill. kroner for å kompensere for meirutgifter og mindreinntekter som følgje av pandemien for 2. halvår 2021.

- 1 531 mill. kroner skal gå med til å dekke tap som følgje av smitteverntiltak i den fylkeskommunale kollektivtransporten. Det meste av dette blir utbetalt no i juli, men om lag 230 mill. kroner blir betalt ut seinare.
- 150 mill. kroner skal dekke meirutgifter i vidaregåande opplæring og tapte brukarinntekter i tannhelsetenesta.

3. Utbetaling av rammetilskot

Endringane i rammetilskotet som følgje av Stortinget si handsaming av revidert budsjett for 2021 blir utbetalte i terminutbetalinga 2. juli. Unntak frå dette er nemnt under kvar sak.

Med helsing

Thor Bernstrøm (e.f.)
avdelingsdirektør

Hina Ilyas
seniorrådgjevar

Dokumentet er signert elektronisk og har derfor ikkje handskrivne signaturar

Vedlegg:

Vedlegg 1 – Endringar i rammetilskotet til kommunane

Vedlegg 2 – Endringar i rammetilskotet til fylkeskommunane

Kopi

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal
Statsforvaltaren i Rogaland
Statsforvaltaren i Vestland
Statsforvalteren i Agder
Statsforvalteren i Innlandet
Statsforvalteren i Nordland
Statsforvalteren i Oslo og Viken
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Statsforvalteren i Trøndelag
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Statsforvalterens fellestjenester

Vedlegg 1: Endringer i rammetilskuddet til kommunene, revidert nasjonalbudsjett. Tall i 1000 kroner

Kommune	Sum rammetilskudd, saldert budsjett <i>Kol. 1</i>	Endringer Prop. 79	Endringer i revidert budsjett, fordelt per kommune					Sum rammetilskudd, revidert budsjett <i>Kol. 8</i>
		Vaksinerings <i>Kol. 2</i>	Kompensasjon for merutgifter og mindreinntekter, covid-19 <i>Kol. 3</i>	Vaksinerings <i>Kol. 4</i>	Økt basistilskudd fastleger <i>Kol. 5</i>	Kapitaltilskudd til private barnehager <i>Kol. 6</i>	Endring uttrekk statlig finansierte omsorgstjenester <i>Kol. 7</i>	
1804 Bodø	1 323 971	4 874	9 749	7 380	685	1 224	0	1 347 883
1806 Narvik	683 427	2 009	4 018	3 041	315	457	0	693 267
1811 Bindal	73 413	130	259	196	39	25	0	74 062
1812 Sømna	90 017	185	369	279	41	32	0	90 923
1813 Brønnøy	260 988	724	1 447	1 096	122	157	0	264 534
1815 Vega	61 951	110	219	166	31	18	0	62 495
1816 Vevelstad	39 865	43	86	65	20	8	0	40 087
1818 Herøy	80 065	166	333	252	38	43	0	80 897
1820 Alstahaug	224 048	686	1 371	1 038	112	152	0	227 407
1822 Leirfjord	104 627	211	423	320	44	66	0	105 691
1824 Vefsn	409 633	1 230	2 461	1 863	193	269	0	415 649
1825 Grane	71 914	135	270	204	36	25	0	72 584
1826 Hattfjellidal	71 450	118	235	178	35	18	0	72 034
1827 Dønna	73 072	127	254	193	36	21	0	73 703
1828 Nesna	76 789	158	316	239	37	32	0	77 571
1832 Hemnes	169 937	411	821	622	83	90	0	171 964
1833 Rana	720 338	2 419	4 838	3 662	366	536	0	732 159
1834 Lurøy	128 880	174	348	263	71	39	0	129 775
1835 Træna	36 625	41	82	62	19	6	0	36 835
1836 Rødøy	76 385	112	224	169	40	25	0	76 955
1837 Meløy	234 970	579	1 159	877	113	130	0	237 828
1838 Gildeskål	94 678	178	356	270	44	34	0	95 560
1839 Beiarn	60 258	93	185	140	29	17	0	60 722
1840 Saltdal	171 685	430	859	650	78	99	0	173 801
1841 Fauske	271 479	894	1 788	1 354	146	187	0	275 848
1845 Sørfold	89 886	177	355	268	46	36	0	90 768
1848 Steigen	112 000	240	480	363	56	48	0	113 187
1851 Lødingen	96 376	186	372	281	44	25	-21 491	75 793
1853 Evenes	68 097	123	246	186	34	19	0	68 705
1856 Røst	36 411	45	91	69	19	6	0	36 641
1857 Værøy	49 697	65	129	98	23	13	0	50 025
1859 Flakstad	61 440	115	230	174	32	19	0	62 010
1860 Vestvågøy	353 702	1 068	2 137	1 618	169	263	0	358 957
1865 Vågan	286 521	897	1 794	1 358	148	207	0	290 925
1866 Hadsel	255 157	748	1 496	1 132	126	161	0	258 820
1867 Bø	111 287	239	478	362	52	47	0	112 465
1868 Øksnes	151 423	410	819	620	73	79	0	153 424
1870 Sortland	308 904	975	1 950	1 476	154	238	0	313 697
1871 Andøy	167 340	425	851	644	89	84	0	169 433
1874 Moskenes	51 636	92	183	139	27	14	0	52 091
1875 Hamarøy	137 024	250	501	379	60	38	0	138 252